БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 209 (700)
23 ОКТЯБРЬ СЕШАНБА 1956 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

25 октябргача 400 минг тонна пахта тайёрлайлик!

Октябрь олди социалистик мусобақасини кенг ривожлантирайлик

Мамлакатимизда социалистик мусобақа миллионларнинг меҳнат-ғайрати, ижоди, ташаббуси натижасида вужудга келди ва у меҳнаткашларнинг куч-билимларини хўжалик ва маданий қурилиш вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этувчи қудратли кучга айланиб кетди. Владимир Ильич Ленин Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ **социалистик мусобақани ташкил этиш — мамлакат олдида турган муҳим вазифалардан бири** эканлигини уқтириб ўтган эди.

Коммунистик партия улуғ Ленин кўрсатмаларига амал қилиб социалистик мусобақани кенг ривожлантиришга ҳамма вақт катта аҳамият бериб келмоқда. Шу туфайли меҳнаткашлар оммасининг зўр активлигига асосланган социалистик мусобақа совет экономикасини ривожлантиришда ҳаракатлантирувчи куч бўлиб қолди.

Олтинчи беш йилликнинг биринчи йили — 1956 йил давлат планларини тўла ва ошириб бажариш учун курашда, айниқса колхоз, совхоз далаларида етишган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда социалистик мусобақанинг қудратли кучи янада ёрқинроқ кўринмоқда. Областимиз меҳнаткашлари — саноат корхоналари, темир йўл транспорти ходимлари, кўмир ҳавзалари кончилари, қурилиш объектларининг бинокорлари, колхозчилар, совхоз ва МТС ишчилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бошланган байрамолди мусобақасига қўшилиб, давлат планларини бажаришда катта ютуқларга эришмоқдалар.

Йил бошидан социалистик мусобақа асосида ишлаб келаётган Сталин номидаги Тошкент тўқимачилик комбинати, «Подъемник», «Чирчиксельмаш» заводларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари, «Узбекуголь» трести 9-шахта кончилари ва бошқа илғор корхоналарнинг коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулотнинг сифатини яхшилаш ва таннархини камайтиришда, шунингдек давлат планларини ошириб бажаришда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Пойтахтнинг илғор корхоналаридан бири бўлган «Подъемник» заводининг коллективи 9 ойлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 104,4 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш планини 101,8 процент бажарди ва маҳсулот таннархини пландан ташқари 0,4 процент камайтирди.

Шуни ҳам айтиш керакки, социалистик мусобақанинг қудратли кучига етарли баҳо берилмаётган жойларда меҳнат интизомининг бузилишига, кундалик графикнинг бажарилмаслигига ва штурмчиликка йўл қўйилмоқда. Бекободдаги цемент заводи шундай корхоналар жумласидандир. Заводнинг коллективи 9 ойлик планни клинкер куйдириш бўйича 82,9 процент, цемент майдалаш бўйича эса 89,9 процент бажарди, холос. Бу—коллектив ўртасида оммавий-сиёсий ишларнинг сусайиб кетганлигини, заводда асбоб-ускуналардан тўла фойдаланилмаётганлигини, илғор техника ва технологияни ишлаб чиқаришга суст жорий қилинаётганлигини, новаторлар ва илғор ишчиларнинг прогрессив иш методлари коллектив ўртасида кенг оммалаштирилмаётганлигини кўрсатади. Корхонада социалистик мусобақага раҳбарлик қилишда расмиятчиликка ва қоғозбозликка йўл қўйилмоқда. Завод раҳбарлари ишчилар ўртасида социалистик мусобақани тўғри уюштиришга, мусобақа шартларининг бажарилишини текширишга етарли эътибор бермаётирлар.

Область пахтакорлари давлатга 500 минг тонна пахта топшириш ва давлат пахта тайёрлаш планини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги байрамигача бажариш мажбуриятини олдилар. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўз мажбуриятларини шараф билан бажариш учун пахта далаларида октябрь олди мусобақасини кенг ривожлантириб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бўстонлиқ, Орджоникидзе, Пискент, Ўртасарой, Юқори Чирчиқ районларининг ватанпарвар колхозчилари давлатга пахта топширишда олдинда бормоқдалар. Илғор районларнинг тажрибаси ва пахта далаларида етказилган мўл ҳосил олинган мажбуриятнинг тамомила реал эканлигини кўрсатади. Ҳозирги ҳал қилувчи кунларда социалистик мусобақани кенг ривожлантириб, теримчиларнинг меҳнат унумини ошириш, колхоз ва совхозлардаги барча кучлардан, мавжуд пахта териш машиналаридан тўла фойдаланиш лозим.

Вазифа — олтинчи беш йиллик план топшириқларини, шу жумладан 1956 йил давлат планини тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақани кенг ривожлантириш, меҳнат унумини ошириш учун бошланган умумхалқ ҳаракатига кенг меҳнаткашлар оммасини жалб қилиш, техникани янада тараққий эттириш, фан соҳасида эришилган ютуқларни, янги техника ва илғор тажрибаларни ишлаб чиқаришга изчиллик билан жорий қилишдан иборатдир.

Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва хўжалик раҳбарлари социалистик мусобақани кенг ривожлантириш билан бирга, ишчиларнинг ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажаришлари учун зарур бўлган шарт-шароитни яратиб беришлари лозим. Пропаганда ва агитациянинг барча воситаларидан фойдаланиб, социалистик мусобақага раҳбарлик савиясини ҳозирги талаблар даражасига кўтариш, бу соҳада рўй бериб келаётган расмиятчилик ва қоғозбозликни тамомила тугатиш, новаторлар ва ишлаб чиқариш илғорларининг тажрибаларини кунт билан ўрганиш ва ишлаб чиқаришга кенг жорий қилишга эришиш — партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Қишлоқ хўжалик ходимлари олдида турган энг муҳим вазифа — давлатга ғалла топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарган РСФСР ва Қозоғистон ғаллакорларидан намуна олиб, колхоз, совхоз далаларида етиштирилган мўл пахта ҳосилини қисқа муддатда йиғиб-териб олиб давлатга топширишдан, бутун кучни мамлакатга 500 минг тонна пахта бериш юзасидан олинган мажбуриятни сўзсиз бажаришга қаратишдан иборатдир.

Совет кишиларининг меҳнати — яратувчилик қудратига эга бўлган ва олдимизда турган вазифаларнинг тақдирини ҳал қилувчи ижодий меҳнатдир. Областимиз меҳнаткашлари умумхалқ мусобақасига қўшилиб, бутун куч ва ғайратларини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллик байрамини меҳнат соҳасида муносиб совғалар билан кутиб олишга қаратадилар.

Энг яхши теримчилар ва механик-ҳайдовчиларнинг

Тошкент областининг барча меҳнаткашларига МУРОЖААТИ

Қадрли ўртоқлар!

Область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XX съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг жуда катта ёрдамлари туфайли бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштирдилар. Фидокорона меҳнат билан етиштирилган ана шу мўл пахта ҳосили социалистик мажбуриятимизни бажариш — Ватанга 500 минг тонна «оқ олтин» топшириш имкониятини беради.

Область колхозлари ва совхозлари 22 октябрга қадар тайёрлаш пунктларига 366 минг тонна пахта топширганликлари ҳақидаги хушхабарни ҳаммамиз зўр хурсандчилик билан кутиб олдик.

Йиғим-терим суръати оширилса, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллигигача давлатга 455 минг тонна пахта топшириб, йиллик планни бажариш, 20 ноябргача эса Ватанга 500 минг тонна пахта топшириб, социалистик мажбуриятни бажариш мумкин — ҳамма нарса ана шундан далолат бериб турипти.

Далаларда пахта сероб, эндиликда ҳамма нарса ўзимизга, бизнинг мана шу ҳал қилувчи кунларда нечоғлик яхши ишлашимизга боғлиқ.

Бизнинг аксаримиз — колхозчилар, совхоз меҳнаткашлари пахта териш машиналарининг ҳайдовчилари, ишчилар, инженер ва техниклар, хизматчилар, студентлар, мактаб ўқувчилари пахта учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишга интилиб, пахта йиғим-теримида фидокорона меҳнат намунасини кўрсатмоқдалар.

Лекин айрим колхоз ва совхозларда, шаҳарликлар хашарга келган айрим жойларда йиғим-терим шитоб билан бормаётир, натижада, ҳосилни йиғиб-териб олиш кўнгилдагидек эмас.

Биз йиғим-терим ва давлатга пахта топшириш суръатини жадаллаштириш учун мана шу ҳал қилувчи кунларда резервлардан тўла фойдаланилаётир, дея олмаймиз.

Ҳозир ҳар кун, ҳар соат ғанимат. Чаноқлардаги бутун пахтани ҳаво айнигунча териб олиш учун ғайратга яна ғайрат қўшиш, ишни қизитиш керак.

Башарти бизнинг ҳар биримиз кунига терим салмоғини ақалли 5-10 килограммдан оширсак, бу билан область бўйича ҳар куни одатдагидан 1-2 минг тонна кўп пахта топшириш имконияти туғилади.

Агар пахта териш машиналарининг иш унуми яна ҳам оширилса, мавжуд агрегатлар ишга солинса, у ҳолда ҳар куни қўшимча равишда яна бир-бир ярим минг тонна пахта топшириш мумкин бўлади.

Пахта нобудгарчилигига йўл қўймаслик — олган мажбуриятимизни бажаришнинг муҳим шартларидан биридир. Ҳали ҳам шундай теримчиларимиз борки, улар ана шу муҳим ишнинг моҳиятига тушуниб етмаганлар, шунинг учун ҳам хом пахтани термоқдалар, сортларни аралаштириб юбормоқдалар, чаноқларда чигит қолдириб кетмоқдалар, тўкилган пахтани йиғиб олмаётирлар, бу — катта нобудгарчиликка йўл қўйиш деган гапдир. Биз пахта йиғим-теримида меҳнат унумдорлигини ошириш билан бирга, ҳосил нобудгарчилигига қарши курашишимиз, давлатимиз учун катта бойлик бўлган пахтанинг бир граммини ҳам эҳтиёт қилишимиз шарт.

Биз, пахта йиғим-теримида ишлаётган кишиларнинг ҳаммасини меҳнат унумдорлигини янада оширишга чақирамиз. Иш кунидан шундай фойдаланайликки, натижада ҳар бир теримчи ҳозир тераётганидан 10-20 килограмм зиёд, ҳар бир терим машинасининг ҳайдовчиси камида 300-500 килограмм ортиқ пахта терадиган бўлсин.

Колхоз ва совхозларда пахта йиғим-теримида қатнашмаётган кишилар анчагина топилади. Улар ҳам пахта теримида актив иштирок этиши керак. Биз барча колхозчилар, совхоз ишчилари ва қишлоқ жойларининг меҳнаткашлари хирмон кўтаришда қатнашишлари керак, деб ҳисоблаймиз.

Биз Тошкент, Чирчиқ, Бекобод, Оҳангарон, Олмалиқ ва Янгийўлнинг ҳамма меҳнаткашларига: қадрли ўртоқлар, колхоз ва совхозларга келинглар, ана шу масъулиятли кунларда далалардаги ҳосилни йиғиб-териб олишда бизга катта мадад беринглар, деб мурожаат қиламиз.

Мажбуриятни бажариш учун курашдан четлаб қолишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Биз барча колхозчиларни, совхоз ва МТС ишчиларини, саноат корхоналарининг меҳнаткашларини, студентларни, ўқувчиларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлашга ва ўзбек халқининг пахтани тезроқ йиғиб-териб олиш учун олиб бораётган курашига муносиб ҳисса қўшишга чақирамиз.

Ана шу байрам арафасида ҳар бир киши пахтани йиғиб-териб олиш юзасидан ўз зиммасига конкрет мажбурият олсин. Бу мажбуриятнинг бажарилиши — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги куни Ватанга муносиб совға бўлади.

Бизнинг чақириғимиз Ватанга қимматли хомашё бўлган пахтанинг моҳиятига чуқур тушунувчи областдаги ҳар бир меҳнаткашнинг қалбига чуқур етиб боришига ишончимиз комил!

Қадрли ўртоқлар!

Ўзбекистон меҳнаткашлари бу йил Ватанга 3 миллион тонна пахта бериш мажбуриятини олдилар. 500 минг тонна пахта — бизнинг ана шу шарафли мажбуриятни бажаришга қўшган катта ҳиссамиз бўлади.

Етиштирилган пахтани нес-нобуд қилмай пешмапеш йиғиб-териб олиш ва бу билан социалистик мажбуриятни бажариш бизнинг ватанпарварлик бурчимиздир.

ҲАММА ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИГА!

Теримда меҳнатимиз яна ҳам унумли бўлсин!

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллигини пахта тайёрлаш давлат планини бажариш билан нишонлайлик!

Социалистик мажбуриятнинг бажарилиши — Ватанга 500 минг тонна пахта топширилишига муносиб ҳисса қўшайлик!

Саодат **ГУЛАҲМЕДОВА** — Бўка районидаги Хрущев номли колхознинг аъзоси, 27300 килограмм пахта терган. **А. В. ГЛАДКОВА** — Енгил саноат Министрлигига қарашли пайпоқ-трикотаж фабрикасининг ишчиси, 2130 килограмм пахта терган. **Қувват ТУРҒУНОВ** — Низомий номли Тошкент педагогика институтининг студенти, 3600 килограмм пахта терган. **Ойша НАБИЕВА** — Гулистон районидаги Крупская номли колхознинг аъзоси, 9800 килограмм пахта терган. **В. С. ШАЙГОРОДСКАЯ** — Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиси, 3100 килограмм пахта терган. **Болабек УЗАИРОВ** — Пахта МТСининг механик-ҳайдовчиси, 78 тонна пахта терган. **Абдухаир ЗИНАЛИЕВ** — Политехника институтининг студенти, 4000 килограмм пахта терган. **Пито КАЛАШЧЕВА** — Гулистон районидаги Хрущев номли колхознинг аъзоси, 9100 килограмм пахта терган. **Сайлот МАМРАИЛОВ** — «Оққўрғон» совхозининг ишчиси, 8200 килограмм пахта терган. **Раъно АЪЗАМОВА** — Калинин районидаги 10-мактаб ўқувчиси, 2700 килограмм пахта терган. **Турсунбой ҒОЗИЕВ** — Октябрь районидаги Андреев номли колхознинг аъзоси, 10000 килограмм пахта терган. **Галина ГРИНИЧ** — молия-иқтисод институтининг студенти, 3200 килограмм пахта терган. **Бобажамол АШИРОВА** — Тошкентдаги М. Горький номли мактабнинг ўқувчиси, 6200 килограмм пахта терган. **Сайёра АБДУРАҲМОНОВА** — Оққўрғон районидаги Ворошилов номли колхознинг аъзоси, 10700 килограмм пахта терган. **Раиса ТАРАСОВА** — Молотов номли Тошкент медицина институтининг студенти, 2080 килограмм пахта терган. **Аҳмад ШОДИЕВ** — «Ташкенткабель» заводининг ишчиси, 2500 килограмм пахта терган. **Гуландон МУҲАММАДЖОНОВА** — Октябрь районидаги Тельман номли колхознинг аъзоси, 9000 килограмм пахта терган. **Тожибой ЖУМАЕВ** — «Малик» совхозининг механик-ҳайдовчиси, 54 тонна пахта терган. **Лидия РИЖКОВА** — Тошкент электро-техника алоқа институтининг студенти, 3450 килограмм пахта терган. **Зулайхо МАННОНОВА** — Бўка районидаги Вильямс номли колхознинг аъзоси, 14000 килограмм пахта терган.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажарганликлари учун қуйидагилар область **Ҳурмат тахтасига** ёзиладилар:

№№	Звено, бригада ва совхозларнинг бўлимлари	Звено, бригада ва бўлим бошлиқларининг исми, фамилияси	Социалистик мажбуриятнинг бажарилиши (гектаридан центнер ҳисобида)	Қўшимча олган мажбурияти
	ОКТЯБРЬ РАЙОНИ			
1.	Сталин номли колхознинг звеноси	Далибоев Қобилжон	32	8
	БЎКА РАЙОНИ			
1.	Хрущев номли колхознинг бригадаси	Каримов Абдулла	26	10
2.	Хрушчев номли колхознинг бригадаси	Тўхтабоев Холбой	26	10
3.	Каганович номли колхознинг бригадаси	Оловиддинов Ҳамди	25	5
	ГУЛИСТОН РАЙОНИ.			
1.	Крупская номли колхознинг бригадаси	Отақулов Ортиқбой	40	10
	ЧИНОЗ РАЙОНИ			
1.	«ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг бригадаси	Оғабоев Мансур	32	8
2.	«ЎзССР 30 йиллиги» колхозининг бригадаси	Нуржонов Лабаз	33	12
3.	Ленин номли колхознинг бригадаси	Пўлатов Аҳмад	32,5	13,5

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан областлар ва совхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1956 йил 15 октябрдан 20 октябргача бўлган якунини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг Кўчма қизил байроқлари қуйидагиларга берилсин:

а) **Тошкент областига** (область партия комитетининг секретари **ўртоқ Нуритдинов,** область ижроия комитетининг раиси **ўртоқ Хўжаев,** область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи **ўртоқ Акрамов,** область пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси **ўртоқ Нормуҳамедов**), бу область октябрнинг тўртинчи беш кунлигида мажбуриятга нисбатан 9,06 процент юқори сифатли пахта тайёрлаган ва пахта тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятини 71,89 процент бажарган, байроқ Хоразм областидан олиб берилсин.

б) **«Ўзбекистон ССР бешйиллиги» совхозига** (совхоз директори **ўртоқ Иброҳимов,** бош агрономи **ўртоқ Гусаров,** инженер-механизатори **ўртоқ Мостовой,** партия ташкилотининг секретари **ўртоқ Колжонов,** ишчилар комитетининг раиси **ўртоқ Диноев**), бу совхоз октябрнинг тўртинчи беш кунлигида мажбуриятга нисбатан 10,21 процент юқори сифатли пахта тайёрлаган ва пахта тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятини 65,5 процент бажарган, байроқ «Гулбоғ» совхозидан олиб берилсин.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг делегацияси Варшавадан Москвага қайтиб келди

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Л. М. Каганович, А. И. Микоян, В. М. Молотов, Н. С. Хрущев ўртоқлар 20 октябрда Варшавадан Москвага қайтиб келдилар. (ТАСС).

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ Жаноб Олийларига Афғонистон қиролининг мактуби

Жаноб Олийлари!

Совет Республикалари Иттифоқи Ҳукуматининг таклифига биноан, Афғонистон Бош Министри Сардор Муҳаммад Довуд бу дўст ва қўшни мамлакатда саёҳат қилиб юрган вақтда мен шу қулай пайтдан фойдаланиб, шахсан ўз номимдан ва Афғонистон халқи номидан Сиз Жаноб Олийларига ва Совет Республикалари Иттифоқининг халқларига яхши истакларни ва дўстлик ҳисларини изҳор қиламан.

Ҳар иккала мамлакатнинг Афғонистон билан Совет Республикалари Иттифоқи халқлари ўртасида бахтимизга кўп замонлардан бери давом қилиб келаётган дўстона алоқаларни ва самимий муносабатларни сақлашга ва мустаҳкамлашга умуман интилиб турганларида бу қулай пайт шу яхши муносабатларни тағин ҳам кўпроқ ривожлантиришга хизмат этади, деб умид қиламан.

Шахсан Сиз Жаноб Олийларига сиҳат-саломатлик, Совет Республикалари Иттифоқи халқларига бахтиёрлик, тинчлик, хавфсизлик, умумий осойишталик ва халқлар дўстлиги йўлида бутун дунёдаги инсониятга осойишталик тилайман.

МУҲАММАД ЗОҲИР
1335 йил 22 мезон

Қобил, Дилкушо саройи

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганиннинг Америка Қўшма Штатлари Президенти Дуайт Д. Эйзенхауэрга мактуби

СССРнинг АҚШдаги Муваққат ишлар вакили А. М. Ледовский 19 октябрда АҚШ Давлат секретари Ж. Ф. Даллес ҳузурига кириб, унга СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг АҚШ Президенти Дуайт Д. Эйзенхауэрга юборган мактубини топширди.

Мазкур мактубнинг тексти қуйида эълон қилинади.

«Москва, Кремль.
1956 йил 17 октябрь.

Ҳурматли Президент жаноблари, маълум сабабларга кўра, шу жумладан Америка Қўшма Штатларида ҳам, айниқса кейинги вақтларда кўп эътибор берилаётган масалани бу хатда тилга олмоқчиман. Мен атом қуроли масаласини, ва жумладан, бу қуролни синовдан ўтказиш масаласини назарда тутаман.

Бу масала устида биз Сиз билан ўтган йил Женевада шахсан учрашган вақтимизда ҳам, шунингдек кейинги ёзишмаларда ҳам неча марталаб фикр олишиш имкониятига эга бўлган эдик. Бироқ, атом қуроли масаласида бамаслаҳат бирор фикрга келишга шу вақтгача муваффақ бўлмаганлигимиз сабабли, атом қуролини тақиқлаш тўғрисида битимга келиш йўлида олға томон қадам қўймоқ учун мавжуд имкониятларни салмоқлаб кўришга яна бир марта уриниш мақсадга мувофиқдир.

Мана шу важ туфайли мен Сизга ушбу хат билан мурожаат қилаётирман.

Биз, албатта, шуни тушуниб турибмизки, АҚШда сайлов олди кампанияси ўтказилмоқда, бу кампания вақтида халқаро аҳамиятга эга бўлган у ёки бу масалаларни, шу жумладан қуролсизланиш масалаларини муҳокама қилиш полимика шаклини олмоқда. Бироқ, биз шу нарсага эътиборни жалб қилмасдан ўта олмаймизки, бир қанча ҳолларда расмий шахслар томонидан айтилаётган гапларда Совет Иттифоқининг мазкур масалалардаги сиёсати тўғридан-тўғри бузиб кўрсатилмоқда. Афсуски, Даллес жанобларининг нутқларида айниқса шундай қилинмоқда, у, Совет Иттифоқига ва унинг тинчликсевар ташқи сиёсатига нисбатан очиқдан-очиқ туҳматлар қилишдан қайтмаётир.

Совет ҳукумати қуролсизланиш проблемасига ва бу проблема устида битимга келиш йўлларини қидиришга қанчалик аҳамият бераётганлигига мен Сизнинг эътиборингизни илгари жалб қилиб ўтган эдим; шу сабабли, Сиз қуролсизланиш проблемасини кўриб чиқаётган вақтингизда Ҳукуматларимизнинг қуролсизланиш проблемаси ҳақида, жумладан, атом масаласи ҳақида тутаётган позицияларини тўла равишда ойдинлаштириб олишга интилаётганлигимизни тушунасиз.

Сиз, Президент жаноблари атом қуроли энг актуал ва кечиктириб бўлмайдиган халқаро проблемаларнинг бири бўлиб қолаётир, деган фикрга қўшиласиз деб ўйлайман.

Совет Ҳукумати атом қуролини ҳеч сўзсиз тақиқлаш тарафдори бўлиб келди ва бўлиб келмоқда, чунки бу қуролни ишлаб чиқариш йўлида қилинаётган ҳаракат тобора кучайиб бораётган ҳозирги аҳволда халқаро кескинликни янада камайтириш ва халқларни атом уруши ҳавфидан қутқариш вазифасини эплаштириб бўлмайди, бу ҳақда муфассал гапириб ўтиришимнинг зарурияти йўқ. Маълумки, Америка Қўшма Штатларида ҳам атом қуроллари билан ҳозирги вақтдаги зўр бериб қуролланиш натижасида туғилиши мумкин бўлган оқибатлар тўғрисидаги хавотирлик кучайиб бормоқда.

АҚШ Ҳукумати бошқа кўп давлатларнинг атом қуролини тақиқлаш ҳамда шу мақсад билан тегишли халқаро битим тузиш йўлидаги ҳаракатларига ўз ҳаракатларини қўшишни шу вақтгача ҳам мумкин деб ҳисобламаётганлиги сабабли, ўзимнинг афсусланганлигимни изҳор қилмасдан қола олмайман. Лекин атом қуролини тақиқлаш тўғрисида бирор муайян вақтгача битимга келиб бўлмайди, деб фараз қилайлик. Бундан, бу масалани атом энергиясидан фақат тинч мақсадлардагина фойдаланилишини таъминлайдиган қилиб атом қуролини давлатнинг қурол-яроғлари қаторидан батамом чиқариб юбориш тўғрисида келгусида битим тузилишини енгиллаштирадиган тарзда у ёки бу хилда қисман ҳал этишга қаратилган ҳаракатлар қилиб бўлмайди, деган маъно чиқадими. Менинг фикримча, бундай ҳаракатлар давом эттирилмоғи лозим, бу ҳаракатларнинг натижалари ҳам АҚШ ва СССРнинг позицияларига кўп даражада боғлиқдир.

Атом қуролини тақиқлаш масаласида зарур келишимга келишдан олдин, бизнинг фикримизча, ҳозирнинг ўзидаёқ атом қуроли масаласини ҳал қилиш йўлида қўйиладиган лоақал биринчи қадам тўғрисида — шу йил 11 сентябрда Сизга юборган мактубимда таклиф этилганидек, атом ва водород қуролини синовлардан ўтказишни тақиқлаш тўғрисида келишиб олиш мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Сиз менинг шу фикримга ҳам қўшиласиз деб ўйлайманки, бу масалада келишим бўлган тақдирда бундай битимнинг бажарилишини кузатиб туриш билан боғлиқ бўлган бирор жиддий проблема туғилмайди, чунки илм-фаннинг ҳозирги ҳолатида ҳар қандай атом ва водород бомба портлатилган тақдирда, бу портлашни бошқа мамлакатларда аниқлаб олмаслик мумкин эмас. Ядро қуролини махфий равишда синаб кўриш мумкин бўлмайдиган иш бўлиб қолишининг ўзи ва, бунобарин, синовларни тўхтатиш тўғрисида ўз зиммасига тантанали мажбурият олган ҳукумат бу мажбуриятни бузган тақдирда, халқаро битимни бузган давлат сифатида ўзини бутун дунё олдида шарманда қилиб қўйиши мумкинлигининг ўзи бундай битимнинг бузилишига қарши энг яхши гарантия бўлмайдими.

Атом қуролини синовлардан ўтказишни тақиқлаш масаласида битим тузиш зарурлиги ва мумкинлиги ҳақида ва бундай қилиш бутун халқаро вазиятга яхши таъсир ўтказиши мумкинлиги ҳақида АҚШнинг баъзи атоқли арбоблари томонидан кейинги вақтларда айтилган фикрларга тўла равишда қўшиламиз.

Сиз Президент жанобларининг, Совет Иттифоқи ўзининг атом ва водород қуролларини синовлардан ўтказишни тўхтатишга ҳақиқатан ҳам рози бўлармикин, деб шубҳа билдирганлигингизга ўзимнинг бир мунча таажжубланганлигимни изҳор қилмасдан қола олмайман. Бундай шубҳаларга ҳечқандай асос йўқ. Сизнинг Қўшма Штатлар атом қуролини синовлардан ўтказишни тақиқлаб қўйиса, бу нарса «Американинг якка ўзи қилган иш бўлур эди» деб айтган гапингиз ҳақида ҳам шундай демоғим лозим. АҚШнинг бундай қилиши унинг якка ўзи қилган иш бўлиб қола олмайди, чунки Совет Иттифоқининг ўзи ҳам ўзининг иштироки билан давлатларнинг бамаслаҳат шундай ишлар қилишини талаб этмоқда.

Умуман қуролсизланиш программаси тўғрисида битим тузиш йўли билангина атом қуролини синовлардан ўтказишни тақиқлаш масаласини ҳал қилиш мумкин, деб Сиз айтган гапга ҳам эътиборни жалб қилдик. Албатта, қуролсизланиш тўғрисида яқин келгусида шундай битимга келишга муваффақ бўлинса, яхши иш бўлур эди. Лекин шу нарса маълумки, қуролсизланиш тўғрисида бундай битим тузилиши ҳозирча мўлжалланмаётир. Буни шу факт кўрсатиб турибдики, АҚШ, шунингдек қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларнинг бошқа баъзи бир қатнашчилари ўз таклифларидан, шу таклифларни Совет Иттифоқи қабул қилган ҳамона, воз кечмоқдалар. Масалан, беш буюк давлат қуролли кучларининг чекланган сонини белгилаш масаласидаги таклифга нисбатан худди шундай қилинди.

Модомики, аҳвол шундай экан, атом қуролини синовлардан ўтказиш масаласининг ҳал этилишини умуман қуролсизланиш проблемаси тўғрисидаги битимга боғлиқ қилиб қўйиб бўлмайдики, биз бунга жуда ҳам аминмиз.

Совет Ҳукуматига келганда, у, атом қуролини синовлардан ўтказишни тўхтатиш тўғрисида Америка Қўшма Штатлари билан дарҳол битим тузишга тайёрдир. Биз, албатта, бундай битимга атом қуроли бўлган бошқа давлатлар ҳам қўшиладилар, деган ният билан иш қиламиз.

Ўз-ўзидан маълумки, аввалгидек бу сафар ҳам Совет Ҳукумати қуролсизланишга доир бошқа масалалар устида битимга келинишига кўмаклашади, Совет Ҳукумати бундай битимга келишни кутиб ўтирмасдан ўз хоҳиши билан кейинги вақтларда ўзининг қуролли кучларини 1 миллион 840 минг киши миқдорида камайтирганлиги ҳаммага маълумки, бу тўғрида гапириб ўтирмаса ҳам бўлади.

Юқорида айтилганлар муносабати билан Сиз, Президент жаноблари ўз мулоҳазаларингизни билдиришни лозим топсангиз, бунинг учун миннатдор бўлур эдим.

Самимий ҳурмат билан

Н. БУЛГАНИН

Америка Қўшма Штатларининг Президенти **Дуайт Д. Эйзенхауэр** Жаноб Олийларига Вашингтон».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг бюроси пахта териш ва каноп-жут тайёрлаш юзасидан районлар, МТСлар ҳамда колхозлар, шунингдек пахта теримида қатнашаётган область шаҳарлари ва Тошкент шаҳар районлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг якунларини кўриб чиқиб, **қарор қилдилар:**

1. Область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг кўчма Қизил байроғи **Бўстонлиқ районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ладушкин,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Асилбеков)** қолдирилсин. Бу район социалистик мусобақада яхши натижаларга эришган, 15 октябрдан 20 октябргача олинган мажбуриятнинг 13,97 проценти миқдорида пахта топширган, мажбуриятни 87,04 процент бажарган.

Область ижроия комитети ва область партия комитетининг бюроси октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида **Оржоникидзе, Калинин, Юқори Чирчиқ** ва **Октябрь** районларидаги колхозларнинг яхши ишлаганликларини қайд қилдилар.

2. Область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма қизил байроғи **Уртасарой районидаги 2- МТСга** (директори ўртоқ **Погорелов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Отауллаев,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Сас)** берилсин. Бу МТС машина билан пахта териш юзасидан бошланган социалистик мусобақада яхши натижаларга эришган, беш кун ичида пландагига нисбатан 5,1 процент пахта терган, маҳсулотнинг сифати яхши бўлган.

Кўчма Қизил байроқ Ўртасарой районидаги 2- МТСга Пахта машина-трактор станциясидан олиб берилсин.

Область ижроия комитети ва область партия комитети пахта териш ва тайёрлаш юзасидан **Пахта, Гулистон районидаги 2, Сирдарё районидаги** 1- машина-трактор станцияларининг яхши ишлаганликларини қайд қилдилар.

3. Область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидагиларга берилсин:

а) **Юқори Чирчиқ районидаги 1- МТСга** (директори ўртоқ **Қосимов,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Комилов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Мамлеев).** Бу МТС мусобақада яхши натижаларга эришган, МТС зонасидаги колхозлар ўтган беш кунлик ичида 6,0 процент миқдорида жут ва каноп поясини тайёрлаган, каноп-жут тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятини 121,2 процент бажарган, маҳсулот сифатли бўлган. Кўчма Қизил байроқ Қуйи Чирчиқ районидаги 2- МТСдан олиб берилсин.

б) **Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозига** (колхоз раиси ўртоқ **Ни,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **С. Айдаров).** Бу колхоз социалистик мусобақада яхши натижаларга эришган, ўтган беш кунлик ичида 18,2 процент миқдорида жут ва каноп поясини тайёрлаган, каноп-жут тайёрлаш юзасидан олган мажбуриятини 219,6 процент бажарган, маҳсулотнинг сифати яхши бўлган. Кўчма Қизил байроқ «Ленинский путь» колхозига Қуйи Чирчиқ районидаги Крупская номли колхозидан олиб берилсин.

Область ижроия комитети ва область партия комитетининг бюроси каноп ва жут экинларини йиғиб олиш ва тайёрлаш юзасидан октябрь ойининг тўртинчи беш кунлигида **Юқори Чирчиқ районидаги Ленин номли, Жданов номли, Чкалов номли, Куйбишев номли, Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм», «Звезда», Красин номли, «Янги турмуш»** колхозларининг яхши ишлаганликларини қайд қилиб ўтдилар.

4. Область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма Қизил байроғи пахта теримида актив қатнашган **Тошкент шаҳрига** (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **Р. Ғ. Ғуломов,** шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ **М. Т. Турсунов,** шаҳар комсомол комитетининг секретари ўртоқ **А. Ғ. Абдунабиев)** қолдирилсин. **Янгийўл шаҳрининг** пахта теримида қатнашаётган теримчиларининг яхши ишлаганликлари қайд қилинсин.

5. Область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма Қизил байроғи пахта теримида қатнашиб, шаҳар районлари ўртасида энг яхши кўрсаткичларга эришган **Тошкент шаҳар Куйбишев районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **В. П. Попов,** район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **В. П. Парфенов,** район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Я. М. Буреш)** берилсин. Кўчма Қизил байроқ Куйбишев районига Тошкент шаҳар Марказий районидан олиб берилсин. Октябрь ойининг иккинчи ўн кунлигида **Октябрь, Ленин, Киров районлари** меҳнаткашларининг яхши ишлаганликлари қайд қилинсин.

БЎСТОНЛИҚ РАЙОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Бўстонлиқ район меҳнаткашлари КПСС XX съезди қарорларидан илҳомланиб, октябрь олди социалистик мусобақасини ҳар тарафлама кучайтириб, пахта тайёрлаш соҳасида яхши натижаларга эришдилар. Пландаги 2400 тонна ўрнига 2406 тонна пахта топширилди.

Район колхозлари 28 октябргача планга қўшимча равишда яна 400 тонна пахта топшириш мажбуриятини олиб, шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар.

ИНСТИТУТ КОЛЛЕКТИВИ МАЖБУРИЯТИНИ БАЖАРДИ

В. М. Молотов номидаги Тошкент медицина институтининг студентлари, профессор ва ўқитувчилари 10 сентябрдан буён Сирдарё районидаги колхозларда ва «Малик» совхозида пахта теримида актив қатнашиб, 18 октябргача 5 минг тонна пахта териб бердилар ва берилган топшириқни бажардилар. Институт коллективи 21 октябргача олинган социалистик мажбуриятдан ташқари яна 500 тонна пахта териб топширди. Кейинги ўн кунликда ҳарбир киши колхозларда ўрта ҳисобда 68,1 килограммдан, «Малик» совхози бўйича 66,1 килограммдан пахта терди.

Шу кунларда институтнинг студентлари, профессор ва ўқитувчилари Октябрь олди вахтасида туриб ишлаб, мажбуриятдан ташқари пахта териб топширмоқдалар.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

„Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун“ медали таъсис этиш тўғрисида

1. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали таъсис этилсин.
2. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.
3. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медалининг тасвири тасдиқлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари А. ГОРКИН.

Москва, Кремль
1956 йил 20 октябрь.

„Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун“ медали тўғрисида Низом

1. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан Қозоғистон, Сибирь, Урал, Волга бўйи ва Шимолий Кавказ районларидаги қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда яхши ишлаган колхозчилар, совхоз, МТС, қурилиш ташкилотлари ва бошқа ташкилотларнинг ходимлари, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари мукофотланадилар.

2. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан мукофотланишга қўриқ ва бўз ерлари ўзлаштирилган районларда одатда камида икки йил ишлаган ходимлар тақдим этиладилар.

3. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан мукофотланишга тақдим этилувчилар учун ҳар бир колхоз, совхоз, МТС, корхона, муассаса ва ташкилотда алфавит тартибида рўйхат тузилади, бу рўйхатда уларнинг фамилияси, номи, отасининг номи, бажариб турган вазифаси ёки касби, иш бошлаган вақти ҳамда қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда мазкур ходимларнинг иштироки тўғрисида қисқача характеристика ёзилади. Рўйхатларни колхоз раислари, корхона, муассаса, ташкилотларнинг раҳбарлари, шунингдек партия ташкилотларининг секретарлари ва касаба союз ташкилотларининг раислари имзолайдилар.

4. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан мукофотланишга тақдим этиладиган ходимларнинг рўйхатлари меҳнаткашлар депутатлари район Советлари ижроия комитетларининг қарамоғига юборилади. Ижроия комитетлар бу рўйхатлар юзасидан тегишли қарор-

лар чиқарадилар ва мукофотлаш учун мазкур рўйхатларни автоном республикалар Олий Советлари Президиумларига ва меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область Советлари ижроия комитетларига тақдим этадилар.

5. Автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари ва меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область Советлари ижроия комитетлари «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медалларини олиш учун топшириладиган рўйхатларни СССР Олий Совети Президиуми номидан қараб чиқадилар ва тасдиқлайдилар.

6. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медаллари автоном республикалар Олий Советлари Президиумлари ва меҳнаткашлар депутатлари ўлка, область, район ва шаҳар Советлари ижроия комитетларнинг раислари, раис ўринбосарлари ва аъзолари томонидан мукофотланувчилар яшаб турган жойда СССР Олий Совети Президиуми номидан топширилади.

Мукофотланувчига медаль билан бир қаторда мукофотланганлиги тўғрисида белгиланган формада гувоҳнома топширилади.

7. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали кўкракнинг чап томонига тақилади ҳамда орденлар ва бошқа медаллар бўлган тақдирда «Донбасс кўмир шахталарини тиклаганлик учун» медалидан кейин тақилади.

8. «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали билан мукофотланган киши ўзининг гражданлик бурчини соф виждон билан бажаришда намуна кўрсатиши керак.

„Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун“ медалининг тасвири

«Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медали 32 миллиметр диаметрли тўғри доира шаклида ишланган.

Медалнинг юз томонида ҳосил ўрим-йиғими пайтида ишлаб турган ўзиюрар комбайн, даланинг уфқида элеватор сурати тасвирланган. тагида уч сатрга «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» сўзлари ёзилган. Медалнинг атрофида бўртиб турган ҳошия бор.

Медал орқа томонининг қуйи қисмида қуёш нурлари сочилиб турган ўроқ ва болға, юқорисида беш бурчакли юлдузча, чап томонида буғдой бошоғи ва ўнг томонида маккажўхори сўтаси тасвирланган. Медалнинг атрофида бўртиб турган ҳошия бор.

Медаль рангли металлдан тайёрланади.

Беш бурчакли колодка «Қўриқ ерларни ўзлаштирганлик учун» медалини кийимга қадаб қўйиш учун хизмат қилади.

Колодка бир бурчи пастга қараб турган беш бурчаклик пластинкадан иборат. Пластинканинг қуйи бурчида медални колодкага қадаш учун фигурали қилиб ўйилган жой бор. Пластинканинг орқа томонида колодкани кийимга қадаш учун тўғноғич ўрнатилган.

Колодка тўқ кўк рангли товланувчи шойи лента билан қопланган, лентанинг икки четкасида узунасига тортилган сариғ рангли йўллар бор.

СССР Фанлар академиясида

Ишлаб чиқаришни автоматлаштиришга доир илмий проблемалар

20 октябрда Москвада Фанлар академиясининг ишлаб чиқаришни автоматлаштириш илмий проблемаларига бағишланган сессияси тамом бўлди. Ялпи мажлисларда ва секцияларда юздан ортиқ доклад ва ахборот тингланди.

Секцияларнинг қўшма мажлисида қабул қилинган қарорда илмий тадқиқот ишларидаги камчиликлар кўрсатилди ва автоматлаштириш назарияси ҳамда практикасини янада ривожлантириш йўллари белгиланди.

СССР Фанлар академиясининг Президенти А. Н. Несмеянов сессияда охирги сўзни айтди.

Афғонистон бош министри Муҳаммад Довуднинг Совет Иттифоқи бўйлаб саёҳати

БОКУ, 21 октябрь. **(ТАСС махсус мухбири).** Озарбайжон пойтахтининг меҳнаткашлари Афғонистон бош министрини ва унинг ҳамроҳларини шодиёна кутиб олдилар.

Боку аэродроми байрам либосини кийган. Шамол Афғонистон, СССР ва Озарбайжон ССР давлат байроқларини ҳилпиратмоқда. Озарбайжон ССР Министрлар Советининг раиси С. Г. Рагимов, Озарбайжон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Д. Мустафоев, Озарбайжон ССР Олий Советининг Раиси А. С. Байрамов, Озарбайжон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Д. М. Магомаев, Н. В. Сааков, А. И. Султонова, Боку шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси А. М. Аҳмедов, СССР Олий Советининг ва Озарбайжон ССР Олий Советининг депутатлари, республика министрлари, меҳнаткашларнинг жуда кўп вакиллари Афғонистон ҳукуматининг бошлиғини кутиб олмоқ учун тўпландилар.

Кутиб олувчилар орасида Закавказье мусулмонлари диния назоратининг вакиллари ҳам бор эди.

Самолёт ерга қўнади. Муҳаммад Довуд кутиб олувчилар билан дўстона қўл беришиб кўришади. Ўқувчилар меҳмонларга гул дасталар тақдим қиладилар. Афғонистон, СССР ва Озарбайжон ССР Давлат гимнлари янграйди.

Озарбайжон ССР Министрлар Советининг Раиси С. Г. Рагимов Афғонистон ҳукуматининг бошлиғини Озарбайжон пойтахтига келганлиги муносабати билан самимий табриклайди.

Муҳаммад Довуд жавоб нутқида бундай деди:

— Бугун сизнинг пойтахтингизга келиш имкониятига эга бўлганлигим учун ўзимни жуда бахтиёр ҳисоблайман. Бизларни дўстона ва самимий кутиб олганликларингиз учун ўз номимдан ва ўз ҳамроҳларим номидан сизларга самимий миннатдорчилик билдираман.

Мен сизнинг шаҳрингизга биринчи марта келдим. Аммо, афғон халқи Озарбайжоннинг Шарқнинг муҳим қисми эканлигини билади. Афғонистон ва Совет Иттифоқи кўп йиллик дўстона қўшничилик муносабатлари билан боғланганлар ва афғон халқи сизнинг мамлакатингиздаги биз кўраётган муваффақиятлардан ғоят мамнундир.

Бизни Бокуда самимий, дўстона кутиб олганлигингиз учун ўз номимдан ва дўстларим номидан яна бир марта миннатдорчилик билдираман.

Афғонистон ҳукуматининг бошлиғи Боку меҳнаткашларининг аэродромга келган вакиллари ёнига боради ва уларни самимий табриклайди. Бунга жавобан гулдурос қарсаклар чалинади, «Яшасин совет-афғон дўстлиги!» деган хитоблар янграйди.

Меҳмонлар машиналарга ўтирадилар ва шаҳарга томон йўл оладилар.

Марказий кўчаларда минглаб бокуликлар Афғонистон бош министрини ва унинг ҳамроҳларини қизғин табриклайдилар.

Тушдан кейин меҳмонлар шаҳарни томоша қилдилар. Улар Киров номидаги Марказий маданият ва истироҳат паркида, марказий кўчаларда, янги қурилишлар районида бўлдилар. Афғонистон ҳукуматининг бошлиғи ва унинг ҳамроҳлари борган республика стадионида футбол ўйини бўлди. Жуда кўп томошабинлар бош министрни ўринларидан туриб табрикладилар.

Муҳаммад Довуд ва унинг ҳамроҳлари Низомий музейида ҳам бўлдилар.

Афғонистонлик меҳмонлар шаҳар бўйлаб сайр қилганларида, Бокунинг мингларча аҳолиси уларни ҳамма ерда қизғин табриклайдилар.

Кечқурун афғонистонлик меҳмонлар Охундов номидаги Озарбайжон давлат опера ва балет театрида бўлиб, Амировнинг «Севиль» операсини тингладилар.

Залдаги томошабинлар Афғонистон ҳукуматининг бошлиғини ва унинг йўлдошларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР ёшлар ташкилотлари комитетида

«Ёшларнинг бутуниттифоқ фестивали» пул-буюм лотереясини чиқариш тўғрисида

СССР Ёшлар ташкилотлари комитети 1957 йилда «Ёшларнинг бутуниттифоқ фестивали» пул-буюм лотереясини ўтказишга қарор берди. Лотерея ютуқлари тиражи Москвада 1957 йил май ойида ўтказилади. Лотерея билетларининг ҳар бири уч сўмлик бўлиб, 1957 йил 1 январдан 1 апрелгача комсомол ташкилотлари томонидан тамомила ихтиёрийлик асосида тарқатилади.

Уч сўмлик лотерея билетига жуда хилма-хил қимматли буюмларни ютиб олиш мумкин. Ютуқларга «Волга» ва «Москвич» енгил автомобиллари, пианино, мотоцикллар, фотоаппаратлар, телевизорлар, баянлар, аккордеонлар, радиолалар, патефонлар, қайиқларга ўрнатиладиган моторлар, резина қайиқлар, тикув машиналари, велосипедлар, соатлар, ов милтиқлари, спиннинглар, конькилар, авторучка ва қалам ҳамда бошқа буюмлар чиқади. Лотерея билетига ёшлар ва студентларнинг VI Жаҳон фестивалига бориш учун бепул йўлланма ҳам ютиб олиш мумкин. Бу фестивал Москвада 1957 йилнинг 28 июлидан 11 августгача давом этади.

Лотерея билети эгаси истаса ютган буюмининг қимматини пул билан олиши мумкин.

Лотереядан келадиган даромадлар совет ёшларининг Бутуниттифоқ фестивалини ўтказишга сарф қилинади.

Лотереяни ўтказиш учун СССР Ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси ўртоқ С. К. Романовский бошчилигида Марказий лотерея комитети тузилди.

ФАН ЯНГИЛИКЛАРИ

Сунъий асал

Ёғоч, чигит шўлхаси (пўчоғи) ва бошқа чиқиндилардан гидролиз усули билан янги маҳсулот олиш назариясини ишлаб чиқиш масаласи химия фани олимлари диққатини кўпроқ жалб этмоқда. Ана шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия институтида пахта целлюлозаси устида катта ишлар олиб борилмоқда.

Мураккаб углеводли целлюлозаларни гидролизлаш қийин. Шунинг учун текшириш ишлари фақат оддий углеводларни (карбон сувларни) гидролизлашдан бошланди. Тажрибада босим остида ёки озгина миқдор чумоли, сут, шовил ва бошқа кислоталар аралаштирилганда сахарозанинг углекислота билан гидролизи яхши натижа берди. Бу ҳолда чумоли кислотаси қанд вазнининг 0,03 проценти миқдорида, бошқа кислоталар эса ундан ҳам кам миқдорда олинади. Гидролиз сув билан бўладиган процесс мураккаб моддаларни парчалаш — ажратиш усулидир.

Шундай қилиб, етарли даражада температура ва босим бўлганида чумоли, шовил ва бошқа шулар сингари мазаси бўш кислоталар аралашмасининг озгинаси билан гидролизлаш мумкинлиги маълум бўлди.

Қандни гидролизлаш юзасидан ўтказилган ишлар тегишли назарий хулосалар чиқаришга имкон бериши билан бирга, ғоят муҳим практик натижаларни ҳам берди, яъни гидролиз маҳсулоти энг яхши сунъий асал бўлиб чиқди.

Сунъий асал арзонлиги, ҳамда калориялилиги, ширинлиги ва хуштамлиги жиҳатидан табиий асалга анча яқин турса ҳам лекин ҳали унинг ўрнини тўла боса олмайди. Шунинг учун ҳам бу асал Совет Иттифоқида кўплаб ишлаб чиқарилаётгани йўқ. Аммо аҳолининг асалга ўсиб бораётган талабини қондириш учун шундай сунъий асал ишлаб чиқариш керакки, у фақат тўйимлилиги ва мазаси жиҳатидангина эмас, балки шифобахшлилиги жиҳатидан ҳам табиий асалга яқин турсин.

Бу хил сунъий асал тўғрисида гапирар эканмиз, дастлаб табиий асал тўғрисида бироз тўхталиб ўтамиз.

XIX асрнинг охири ва XX асрнинг бошларида табиий асални анализ қилиш, унинг таркибини ўрганиш иши билан кўпгина текширувчилар шуғулланадилар. Турли сорт табиий асаллар анализ қилиб кўрилди. Натижада асалнинг таркибида 37,11 процент мева қанди (фруктоза), 36,2 процент узум қанди (глюкоза), 18 процент сув, шунингдек жуда оз миқдорда (ҳаммаси бўлиб 5 процентга яқин) қамиш шакари, декстрин, азотли моддалар, мум, хушбўй моддалар, органик кислоталар, кул, фосфор кислотаси, ошлов модда, альбуминатлар борлиги аниқланди.

Табиий асал таркибида бу компонентлардан ташқари яна 4 процент миқдорда турли моддалар аралашмаси ҳам бўлиб, уларнинг миқдорий таркибини аниқлаш мумкин бўлмади. Сифат жиҳатидан улар мум, альбуминоидлар, чумоли ва олма кислотаси ва ҳоказолардан иборатдир.

Асаларилар тўплайдиган нектарлар ғоят хилма-хил бўлгани учун табиий асал таркибидаги айрим компонентларни ҳам сифат, ҳам сон жиҳатидан доимий ёки аниқ ўртача миқдорга келтириб бўлмайди. Шунга қарамасдан, асалнинг асосий таркибий қисмларини ўрганиш йўли билан унинг табиати тўғрисида баъзи фикрларни ҳосил қилиш мумкин.

Энди табиий асал таркибидаги энг муҳим моддаларни таърифлаймиз. Ана шу таърифларга мувофиқ, сунъий асалнинг қандай бўлиши тўғрисида фикр ҳосил қиламиз. Табиий асалдаги сув миқдори асаларилар нектар тўплайдиган ва асал ҳосил қилинадиган районнинг ўртача нисбий намлигига боғлиқ. Шунинг учун сунъий асал таркибидаги сув миқдори кескин равишда ҳар хил бўлади ва бу миқдор, 8 — 33 процент ўртасида оғиб туради. Сув — асалнинг зарур таркибий қисмидир. Таркибида 20 процентдан ортиқ сув бўлган асални етилмаган асал деб айтиш мумкин. Биз таъриф этаётган сунъий асал таркибида 22 процентга яқин сув бўлиши керак.

Инверсияланган қанд узум ва мева қандлари аралашмасидан иборатдир. Табиий асалда бу қандлар миқдорий жиҳатдан турлича нисбатда бўлиб, кўп ҳолларда мева қандига қараганда узум қанди кўп, камдан-кам ҳолларда эса бунинг акси бўлади. Баъзан улар баравар миқдорда ҳам бўлади. Бу қандлар аралашмаси табиий асалнинг асосини ташкил этиб, унинг юқори даражада тўйимли бўлишини таъминлайди.

Айрим текширувчиларнинг мулоҳазасига қараганда, 400 грамм асалнинг тўйимлилик кучи 170 грамм пишлоқ, 10 та тухум ёки 340 грамм мол гўшти кучига баравар келади.

Ари асалининг ажойиб шифобахшлик хоссаси унинг айрим таркибий қисмлари хоссасига боғлиқ. Биз таклиф этаётган сунъий асал таркибида мева қанди, узум ва мева қандлари аралашмасининг ярмини ташкил этади. Бу эса табиий асалнинг қандлик таркибига тўла жавоб беради.

Табиий асалдаги қамиш шакари (оддий қанд) миқдори 0-13 процент ўртасида бўлади, бу эса унинг сунъий асалда бўлиши унчалик шарт эмаслигини кўрсатади. Агар қамиш шакарининг тўйимлилик хусусияти эътиборга олинмаса, унинг шифобахшлик хусусияти унчалик эмас. Шунинг учун биз сунъий асал таркибига қамиш шакари киритмаймиз.

Турли сорт асаллар таркибидаги кул моддалар миқдори 0,03-0,75 процент миқдорида оғиб туради. 100 грамм гул асали кулида 0,35 миллиграммгача темир, 17,11 миллиграммгача хлор, 40 миллиграммгача оҳак ва бошқалар топилади. Бу моддалар ўсимлик ва ҳайвон маҳсулотлари ҳамда бошқа озиқлар билан ҳамма вақт организмга кириб туради. Демак, бу моддаларнинг табиий асал таркибида бўлиб туриши унинг шифобахшлик хоссаси учун характерли ҳисобланмайди. Шунинг учун сунъий асалнинг кул составига унчалик аҳамият бермаса ҳам бўлади.

Асалдаги декстринлар миқдори 0,1-13 процент ўртасида оғиб туради. Декстринлар фақат тўйимлилик қимматига эга бўлиши керак. Улар қисман асалнинг кристалланишини бирмунча тутиб туришлари керак. Маълумки, табиий асал тез кристалланмайди. Табиий асалнинг баъзи сортлари таркибига декстрин кирмайди. Биз ҳам сунъий асал таркибига декстрин қўшмаймиз.

Асалдаги ошлов моддаси миқдори шунчалик озки, уни аниқлаш ҳатто мумкин бўлмади. Ошлов моддалари туфайли асал ёпишқоқ бўлади. Асалдаги жуда оз миқдор ошлов моддаларининг сезиларли даражада шифобахшлик хоссаси бўлмаса керак. Фақат хмель ўсимлигидан ҳосил бўлган асалдагина билинарли миқдорда ошлов моддалари бор. Бу асал таннинларнинг шифобахшлик хоссасини акс эттиради. Шунинг учун биз сунъий асал таркибига ошлов моддаларини киритишни ҳам зарур деб ҳисоблаймиз.

Асал таркибида кўпгина ферментлар ҳам топилди. Улар асосан асалнинг яхши сақланиши ва сахарозани арилар томонидан яхши сингдирилиши учун хизмат қилса керак. Бизнинг фикримизча, асалнинг асосий шифобахшлик хоссаси ундаги мавжуд ферментларга эмас, балки бошқа моддаларга боғлиқ бўлиб, булардан бири мева қандидир.

Табиий асал таркибидаги оқсил моддалар миқдори 0,1-1,5 процент ўртасида бўлиб туради. Арилар уларни асосан гул чангларидан оладилар.

Оқсил моддалар миқдорининг камлигига қараганда, улар арилар учун асосий озиқ сифатида хизмат қилади, деб фараз қилиш тўғри бўлмайди. Чунки асалари организмида оқсилларни парчалайдиган ферментлар йўқ. Асалнинг оқсиллар ҳисобига ҳосил бўлган тўйимлилиги киши учун ҳам аҳамиятга эга эмас. Оқсилли таркибларнинг шифобахшлиги тўғрисида ҳам гап юритилмайди. Шунга қарамасдан ариларнинг асал таркибига оқсил моддаларни киритишини тасодифий деб ҳам айта олмаймиз. Лекин бизнинг фикримизча, асалнинг узоқ вақт суюқ ҳолатда бўлиб туриши учун оқсилларнинг бўлиши зарур. Чунки кристаллашган асални арилар емасдан, уядан чиқариб ташлайди.

Ана шу мулоҳазаларга асосан биз сунъий асал таркибига 0,3-0,5 процент миқдорида овқат жилотинаси қўшамиз. Шунда сунъий асал ҳам узоқ вақт суюқлик ҳолатини сақлайди ва у табиий асал кристалланиш структурасига кириб, жуда секин кристаллашади.

Витаминлар ҳар қандай асалларда ҳам бўлавермайди ва шунинг учун барча хил асаллар ҳам витаминлик жиҳатидан шифобахш бўлавермайди. Умуман, асалда икки хил, яъни «В» ва «С» витаминлари бўлиши мумкин.

Витаминлар жуда оз миқдорда бўлганида ҳам уларнинг киши организми учун катта аҳамиятга эга эканлиги ҳаммага маълум. Шунинг учун асалчилар витаминли асал ҳосил қилиш учун ариларни узум, олча, помидорларнинг витаминли хом сувлари билан озиқлантириб келганлар. Помидор сувини ичган аридан ҳосил этилган асалда «А» «В» ва «С», олча сувидан ичган аридан ҳосил этилган асалда «А» ва «С», узум суви ичган аридан ҳосил этилган асалларда «В» витамини топилди. Бу ҳолда асал ранги уни ҳосил этишга киришган сув рангига ўхшайди. Биз сунъий асал таркибига 0,001 процент «В» витамини ва 0,08 процентгача «С» витамини киритамиз.

Асалдаги кислоталар миқдори чумоли кислотасига айлантириб ҳисобланади. Турли сорт асалда 0,03 дан 0,25 процентгача кислоталар бўлганлиги аниқланган. Ари асалининг энг муҳим шифобахшлик сифати унинг таркибидаги чумоли кислотаси билан белгиланади. Чунки жуда оз миқдорда бўлса ҳам чумоли кислотаси модда алмашинувида муҳим роль ўйнайди. Бундан ташқари, асал ўз таркибида чумоли кислотаси бўлиши туфайли микроорганизмларга қаттиқ таъсир этади.

Одам мускуллари ва қонига чумоли кислотаси табиий-таркибий қисм сифатида киради. Шунинг учун сунъий асал таркибига маълум миқдорда чумоли кислотаси қўшилади.

Энди биз ўзимиз таклиф эттан асалнинг таркиби ва уни тайёрлаш усулини баён қиламиз. Инверсиялашган қандни тайёрлашнинг жуда оддий усуллари бўлишига қарамасдан, тавсия этилаётган сунъий асал турлари таркиби табиий асал таркибига унчалик тўғри келмайди.

Ҳозирги вақтда чет мамлакатларда ишланиб чиқилаётган сунъий асаллар ўзининг кўриниши, консистенцияси, ҳиди ва ранги жиҳатидан табиий асалга ўхшаса ҳам, лекин табиий асалнинг юқори даражада тўйимлилиги, шифобахшлигига ҳеч бир ўхшамайди.

Биз таклиф этаётган сунъий асал таркибида 22 процент сув, 77 процент инверсиялаштирилган қанд, 0,5 процент оқсилли моддалар, 0,081 процент витаминлар, 0,034 процент умумий кислоталар бўлади. Унинг таркибига чумоли, сут, шовил ва туз кислоталари киради.

Сунъий асал қуйидагича тайёрланади: қориштирғичли автоклавга 300 грамм рафинад қанд солиниб, 57 миллиметр дестиллер сув қуйилади, 12 миллиметр кислоталар аралашмаси қўшилади. Кислоталар аралашмаси 4 литр сувда 2 грамм сут кислотаси, 2 грамм шовил кислотаси, 0,2 миллилитр концентрациялаштирилган туз кислотаси (солиштирма оғирлиги 1,19) ва 30 грамм чумоли кислотаси эритилиб тайёрланади. Сўнгра автоклав герметик усулда қопқоқланиб, 110 градус иссиқликдаги пар билан иситилади ва шу температурада 35 минут сақланади. Автоклавдаги босим 1,5 атмосферагача кўтарилади. Шундан сўнг автоклав 90-100 градусгача совитилади, ҳамда инверсиялаштирилган қандга 12 миллилитр 10 процентлик желатина қўшилиб, яхшилаб қориштирилади. Агар зарур бўлиб қолса, суруфдан ўтказилиб сузилади. Одатдаги температурагача совутилгандан кейин унга 0,003 грамм витамин «В», 0,24 грамм витамин «С» ва буғдан тозалаш учун асал эссенцияси қўшилиб, яна қориштирилади. Шу хилда тайёрланган сунъий асал шиша идишга солиниб, идиш оғзи беркитилади.

Ўз-ўзидан маълумки, сунъий асал кенг миқёсда ишлаб чиқариладиган бўлганда ишни узлуксиз ва автоматик усулда тайёрлаш мумкин бўлади. Шу ҳолда тайёрланган сунъий асал тўйимлилиги, таъми, шифобахшлиги жиҳатидан барча яхши сифатларга эга бўлишига қарамай, унинг таннархи табиий асалникидан бир ярим, икки баравар арзон бўлади.

Ўзбекистон ССР Озиқ-овқат моллари саноати министрлиги ва Ўзпромсовет сунъий асал ишлаб чиқаришни ташкил этишга эътибор беришлари керак.

Х. УСМОНОВ,
Химия фанлари доктори.

А. СУЛТОНОВ.
Химия фанлари кандидати.

Ҳар бир колхоз ва совхоз давлатга пландан ташқари пахта топшириш юзасидан олган мажбуриятини сўзсиз бажариши керак

* * *

Социалистик мажбуриятни бажариш учун курашмоқдалар

Бўстонлиқ. Райондаги Молотов номли ва «Чирчиқ» колхозлари шу йил 17 октябрда, Фрунзе номли колхоз 18 октябрда пахта тайёрлаш давлат планини бажардилар. Молотов номли колхоз (раиси ўртоқ Умаров) аъзолари 7-ноябргача пландан ташқари яна 100 тонна пахта топшириш мажбуриятини олдилар. Планни бажарган бу колхозларда пахта териш ва уни давлатга топшириш ишлари тўхтовсиз давом эттирилмоқда.

* * *

Оққўрғон. 19 октябрь куни «Ленинобод» колхози аъзолари пахта тайёрлаш давлат планини 102 процент бажардилар. 673 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 27,5 центнердан пахта топширган бу колхоз аъзолари Улуғ Октябрь социалистик революцияси 39 йиллигини муносиб совға билан кутиб олиш учун пландан ташқари яна 300 тонна пахта топширишга қарор қилдилар.

Колхоз аъзолари чорвачиликни ривожлантириш планини ҳам барча турлар бўйича, шунингдек давлатга гўшт, сут, жун, тухум топшириш ва сотиш планларини ҳам ортиғи билан бажардилар.

* * *

Пискент. 17 октябрда Маленков номли ва Хрущев номли колхозлар ҳам давлат пахта тайёрлаш планини бажардилар. Маленков номли колхоз 570 гектар майдондан ҳозиргача 883 тонна пахта топширди. Колхоз аъзолари 25 октябргача ҳар гектар ердан яна 1,5 центнердан пахта топшириб дастлабки олинган социалистик мажбуриятни бажаришга, шу билан бирга улуғ байрам кунигача мажбуриятдан ташқари ҳар гектар ердан яна 5 центнердан пахта топширишга қарор қилдилар.

Хрущев номли колхоз ҳозиргача 580 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 17,5 центнердан пахта топширган бўлса ҳам, лекин ҳали далада ҳосил кўп. Шунинг учун колхоз аъзолари ҳар гектар ердан яна 5,5 центнердан пахта териб олиб, давлатга топширишга ва бу мажбуриятни 1 ноябргача бажаришга ва мажбуриятдан ташқари яна 174 тонна пахта топширишга аҳд қилдилар.

* * *

Юқори Чирчиқ. «Париж коммунаси» колхози аъзолари 14 октябрь куни 555 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 19,6 центнердан ҳосил териб олиб давлатга 1087 тонна пахта топширдилар ва йиллик планни 100,6 процент қилиб бажардилар. Ҳозир колхозчилар ўз зиммаларига олган мажбуриятларини бажариш учун курашни қизитиб юбордилар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революцияси 39 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилиб 1 ноябргача яна 312 тонна пахта топшириб, Улуғ байрамни муносиб совға билан кутиб олиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Шунингдек, 16 октябрь куни Сталин номли колхоз аъзолари ҳам давлат пахта тайёрлаш планини 100,7 процент қилиб бажардилар. Колхоз аъзолари бу йил ўтган йилга нисбатан анча мўл ҳосил етиштирдилар. Ҳозиргача 350 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 30,2 центнердан ҳосил олиб давлатга 1057,5 тонна пахта топширдилар. Колхозчилар давлатга яна 200 тонна пахта топшириш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини 1 ноябргача бажариш учун курашмоқдалар.

* * *

Илғор бригаданинг дастлабки муваффақияти

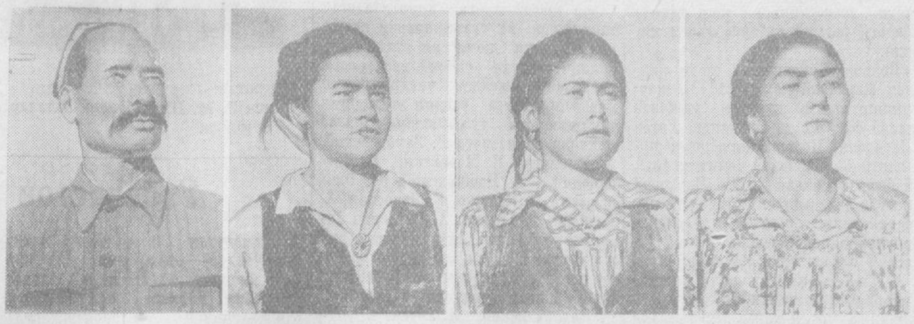

Суратларда: (чапдан) Бригада бошлиғи **У. Ҳамробеков,** Теримчилардан **Х. Охунжонова, Х. Ғоипова, Т. Кенжабоева** ўртоқлар.

Колхозчиларнинг умумий йиғилишида 13-бригада бошлиғи Умирзоқ Ҳамробеков, 42 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан пахта топширамиз, деб сўз берганида айрим кишилар ажабланди. Нега десангиз, бу бригада аъзолари контрактация плани бўйича ҳар гектар ердан 29,7 центнердан пахта топширишлари керак эди. Аммо тажрибали пахтакор Умирзоқ ер яхшилаб ишланиб, ғўза парвариши юксак агротехника муддатларида ўтказилса, юқори ҳосил олиш мумкинлигига ишонган эди. Бригада аъзолари квадрат-уялаб жойлаштирилган ғўзаларни меҳр билан парвариш қилдилар. Қунт билан қилинган меҳнат зойи кетмади. Бригада далаларида ваъдага яраша мўл ҳосил етиштирилди.

Колхозчилар йиғим-теримни пухта тайёргарлик билан бошлаб, бу ишни изчиллик билан давом эттирмоқдалар. Теримда суръатга суръат қўша бордилар. Йиғим-терим даврида ўзаро социалистик мусобақа ҳар тарафлама кучайтирилиб, ишга яроқли кишиларнинг барчаси теримга жалб қилинди. Терилган пахталар пешма-пеш пунктга топшириб турилди. Бригада аъзолари шу кунга қадар 42 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта топширдилар. Шу кунларда олинган мажбурият юзасидан пахта топшириш қизғин давом этмоқда. чунки, бригаданинг далаларида ҳосил мўл. Бригада аъзолари йиғим-теримни янада зўр уюшқоқлик билан давом эттириб, ҳар куни мажбуриятга нисбатан 2 процент миқдорида пахта тайёрламоқдалар. Пахтакорлар барча имкониятларни ишга солиб, Улуғ Октябрнинг 39 йиллиги кунигача ўз устларига олган юксак мажбуриятларини ҳам шараф билан бажариш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Пахта йиғим-теримида ўртоқ Тожихон Бобожонова бошлиқ звено аъзолари айниқса юқори кўрсаткичларга эришаётирлар. Бу звено аъзолари шу кунга қадар ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта топширдилар. Звено аъзолари ички имкониятларни ҳисоблаб чиқиб яна гектаридан 20 центнердан пахта топширишга аҳд қилдилар.

Илғор теримчилардан Т. Бобожонова, Т. Ҳамробекова каби ўртоқларнинг ҳар бири ҳозиргача 7-8 тоннадан ошириб пахта тердилар. Бригадада мавсумда 10-15 минг килограмм пахта териш учун бел боғлаган ана шундай илғор теримчилар кўп.

Бригада аъзолари бу эришилган дастлабки муваффақиятларга вақтдан унумли фойдаланганликлари, ўзаро мусобақалашиб ишлаганликлари туфайли эришмоқдалар. Фақат теримчиларгина эмас, балки хирмондагилар ҳам, аравакашлар ҳам, шоферлар ҳам ана шундай юксак уюшқоқлик билан меҳнат қилмоқдалар. Масалан, шофер ўртоқ Ёқуб Нишонбоевни олайлик. Унинг бир ўзи ҳар куни пунктга 4-5 марта қатнаб яхши натижаларга эришаётир. Аравакаш Обид Холиқназаров ҳам астойдил меҳнат қилиб, мавсумда пахта ташиш юзасидан олган социалистик мажбуриятини ортиғи билан бажарди. Хирмонда ишлаётган Али ота Бойматов ҳам бошқаларга ўрнак бўлмоқда.

Ҳеч шубҳа йўқки, Октябрь районидаги Калинин номли колхознинг ўртоқ У. Ҳамробеков бошлиқ бригада аъзолари йиғим-теримни ана шундай уюшқоқлик билан давом эттирсалар, ўз мажбуриятларини шараф билан бажарадилар.

И. АХМЕТОВ,
Д. ЖАЛОЛОВ.

* * *

9 тонна пахта тердим

Мен ўтган йили 10 минг килограммга яқин пахта терган эдим. Партия ва ҳукуматимиз чақириқларидан руҳланиб, бу йил мавсумда 16 минг килограмм пахта теришга аҳд қилдим.

31 августда пахта теришга киришдим. Колхоз правлениеси кунлик нормани даставвал 60, кейинчалик 80 килограммдан белгилади. Мен теримнинг биринчи давридаёқ иш унумини оширишга эришиб, 180 килограммдан пахта терган бўлсам, ҳозир терим суръатини яна кучайтириб, кунига 250 килограммдан пахта тераётирман. Пахта теришда эришаётган муваффақиятимнинг «сири» йўқ. Эрта билан барвақт теримга тушаман. Эгатнинг бир бошидан териб бораман, этак тўлади. Мен уни ўша бошда тайёрланган жойга қўйиб, иккинчи этак билан навбатдаги эгат пахтасини териб, орқага қайтаман. Тўлган этакдаги пахтани хирмонга олиб кетадилар.

Мен ҳозиргача 9 минг килограмм пахта тердим. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 39 йиллиги кунигача 16 минг килограмм пахта териш юзасидан олган мажбуриятимни тўла бажараман.

Мен ўз тажрибаларимни бошқа теримчиларга ҳам ўргатаётирман. Колхозимиз теримчиларидан О. Эркабоева, Ҳ. Ортиқова, Б. Узоқбоева ва бошқалар ҳозирданоқ 6-7 минг килограммдан ошириб пахта тердилар.

Иш вақтидан унумли фойдаланиб, чаққон ишлаган ҳар бир теримчи ҳам меҳнат унумини ошириб, кўп пахта териши мумкин.

Ж. САЛИМБОЕВА,
Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг теримчиси.

10-15 мингчи теримчилар кўпаймоқда

Верхне-волинск районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари 960 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил олиш учун йил бўйи фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар.

Колхоз пахтакорлари ана шу мўл ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш ва давлатга топшириш учун социалистик мусобақани тобора кучайтирмоқдалар. Колхозда 10-15 мингчилар ҳаракати авж олиб, кундалик пахта териш графиги 2-3 ҳиссага етказиб бажарилаётир.

Гектаридан 35-40 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган Ж. Бадалов, Ж. Йўлдошев, М. Жалилов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари ҳар куни йиллик пахта тайёрлаш планининг 2-2,5 процента миқдорида пахта топшираётирлар. Бу бригадаларнинг илғор теримчиларидан Шариф Субҳонов, Ашир Холов, Гулсум Қўзиева, Умид Нуралиева ўртоқлар кунига 200-250 килограммга етказиб пахта тераётирлар.

З. АБДУЛЛАЕВ,
Қ. НУРАЛИЕВ.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 22 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Бўстонлиқ	1,11	87,04
Орджоникидзе	1,49	83,13
Пискент	1,23	81,76
Ўртасарой	1,40	80,44
Юқори Чирчиқ	1,32	80,26
Мирзачўл	1,08	77,22
Сирдарё	1,29	76,73
Бўка	1,53	75,11
Октябрь	1,74	74,79
Верхне-волинск	1,22	74,72
Оҳангарон	0,75	74,25
Гулистон	1,43	72,84
Янгийўл	1,40	72,31
Оққўрғон	1,20	71,64
Чиноз	1,14	71,17
Ўрта Чирчиқ	1,40	67,95
Боёвут	1,01	67,66
Қуйи Чирчиқ	1,81	67,31
Бекобод	1,37	65,53
Калинин	1,75	65,35

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1956 ЙИЛ 22 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида)

Совхозлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
«Малик»	0,84	74,07
6-«Кўкорол»	0,69	72,25
3-«Боёвут»	1,33	71,19
1-«Боёвут»	1,10	68,71
«ЎзССР беш-йиллиги»	1,81	67,31
«Оққўрғон»	1,00	66,42
2-«Далварзин»	1,07	65,36
4-«Боёвут»	0,98	61,06
1-«Далварзин»	0,82	59,90
4-«Вревский»	0,88	59,48
«Дружба»	0,38	56,87
Булганин номли	0,31	50,61
1-«Фарҳод»	0,27	49,22
Бушуев номли	0,88	46,48

Сушилкалар тайёр эмас

Куз об-ҳавосининг вақт-бевақт айнаб туриши ҳаммага маълум. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам пахта тайёрлаш ишлари мутлақо тўхтамаслиги зарур. Бунинг учун ҳар бир колхозда сушилкалар доим ишга тахт бўлиб туриши талаб этилади. Илғор колхозларимиз пахта йиғим-терими мавсумига тайёргарлик кўришда сушилкаларни бир чекада қолдириб кетмайдилар. Улар барча ишлар қаторида сушилкаларни ремонт қиладилар, ундаги механизм ва бошқаларни уларнинг исталган вақтда тўхтовсиз ишлашини таъмин этадиган ҳолга келтириб қўядилар.

Бироқ Октябрь районидаги Охунбобоев номли колхоз раҳбарлари бу муҳим тадбирга мутлақо эътиборсизлик билан қарамоқдалар. Шунинг учун колхоздаги мавжуд сушилкалар ўтган йил мавсум охирида қандай аҳволда қолиб кетган бўлса, ҳозир ҳам шундайлигича турибди. Масалан, колхознинг 7-бригадасидаги газ-сушилка ўтган йил тамоман ишдан чиққан эди. Сушилканинг секталари узилиб кетган, моторлари бузилиб, уларнинг қисмлари сочилиб ётибди. Биноси ремонт талаб қилади. Аммо сушилкага ҳозиргача қўл тегизилмаган.

Колхознинг Жданов номли участкасидаги иккита газ-сушилка ҳам худди, шундай ёмон аҳволда. Бу сушилкаларнинг ғиштлари кўчиб ўчоқ деворлари ўпирилиб ётибди. Уни тузатиб, ишга солиб юбориш учун анча вақт ва материал керак бўлади. Тўғри, колхозда пахта йиғим-терими ишлари дуруст бораётир. Кундалик терилган пахталарни хирмонларда қуритиб олиш мумкин бўлаётир. Лекин ёғингарчилик бўлиб қолгундай бўлса, пахта тайёрлаш суръатини бўшаштирмаслик учун колхоз раҳбарлари қайси йўл билан манёвр қила олар эканлар, ёки об-ҳавонинг тузалиб кетишини кутиб, пахтани чўктириб ўтирармиканлар?!

Х. ҲАМИДОВ.

Меҳнаткашлар ёрдами

Чиноз районидаги Будённий номли колхозда 300 дан ортиқ шаҳар аҳолиси пахта тераётир. Айниқса, қурилиш техникуми студентлари ҳамда Узросмасло ташкилоти коллективлари фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Фақат уларнинг кучи билан октябрьнинг сўнгги беш кунлигида колхозда 30 тонна пахта терилди. Узросмасло ташкилоти ходимларидан Тўхтабоев, Нажмидинов каби ўртоқлар кунига 100-120 килограммдан пахта тераётирлар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ёрдамчиларнинг унумли ишлашини таъминлаш учун барча тадбирларни амалга оширяпти. Ёрдамчилар ўз вақтида иссиқ овқат билан таъмин этилиб, терган пахталари учун мунтазам равишда ҳақ олиб турибдилар. Меҳнаткашлар билан ўзаро ҳамкорликда пахта йиғим-теримини тобора кучайтираётган колхоз аъзолари ҳар куни йиллик планнинг 2-2,5 процента миқдорида пахта тайёрламоқдалар.

Шунингдек, область Маданият уйи ходимларидан 50 га яқин киши Ўрта Чирчиқ районидаги Хрушчев номли колхоз аъзоларига кўмаклашяпти.

Р. АМИНОВ.

Калинин район колхозларининг ғалабаси

Калинин район колхозлари 1 октябрда чорвачиликни ривожлантириш ва давлатга маҳсулот топшириш планини бажарган эдилар. Улар 10 октябрда картошка, сабзавот, қовун-тарвуз топшириш планини ҳам тўла адо этдилар.

Районимиз меҳнаткашлари зиммасига Тошкент, шунингдек областнинг бошқа шаҳарлари аҳолисига мўл-кўл картошка, сабзавот билан бирга, чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш вазифаси ҳам юклатилган. Колхозларимизда экинлар ҳосилини ва чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш йўли билан давлат топшириқларини бажаришда бу йил, айниқса, жиддий силжиш бўлди.

Масалан, чорвачиликни ривожлантириш плани ҳамма турлари бўйича ошириб бажарилди, қорамоллар сони, шу жумладан сигирлар ва қўйлар сони пландагига нисбатан 101, совлиқлар сони 109,4, чўчқалар сони 146, она чўчқалар сони эса 154,6, паррандалар сони 119 процентга етказилди. Шу билан бирга чорвачилик маҳсулотлари етиштириш соҳасидаги топшириқлар ҳам ортиғи билан бажарилди.

Район колхозлари давлатга 716 ўрнига 728 тонна сут, 273 минг ўрнига 283 минг дона тухум, 46400 ўрнига 62525 килограмм жун, 4550 ўрнига 5275 дона тери топширдилар. Ҳозирги кунда колхозлар давлатга пландан ташқари чорвачилик маҳсулотлари топширмоқдалар.

Бу ютуқларга шунинг учун эришдикки, колхозларда молларни боқиш ва асраш зоотехника қоидалари асосида уюштирилган, асосий ишлар механизациялаштирилган. Илғор тажрибани кенг қўлланиш кадрларни ўстириш ва тарбиялаш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Бу тадбирлар, айниқса, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтиришда ўзининг яхши натижаларини беряпти. Масалан, район бўйича ҳар бир сигирдан 1800 килограммдан сут соғиб олиш планлаштирилган эди. Ҳақиқатда эса ҳар бир сигирдан ўртача 2166 килограммдан сут соғилди. Натижада район бўйича ялпи сут маҳсулоти пландаги 2072 тонна ўрнига 2255 тоннага етказилиб, 1955 йилдагига нисбатан 667 тонна оширилди.

Айрим колхозлар бундан ҳам катта натижаларга эришдилар. Масалан, Ворошилов номли колхозда бу йил ҳар бир сигирдан 3345, Сталин номли колхозда 3328 килограммдан сут соғиб олинди. Илгарилари камқувват ҳисобланган Охунбобоев номли, Каганович номли колхозлар ҳам чорвачиликни ривожлантиришда ва унинг маҳсулдорлигини оширишда бу йил яхши натижаларга эришдилар. Охунбобоев номли колхозда ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 2033 килограммга, Каганович номли колхозда 2109 килограммга етказилди.

Илғор сут соғувчилар сафи ҳам ўсмоқда. Район колхозларида ҳар бир сигирдан 1500 килограммдан 4500 килограммгача етказиб сут соғиб олаётган 50 дан ортиқ илғор сут соғувчилар бор.

Чорва молларининг сонини кўпайтириш ва унинг маҳсулдорлигини оширишда аввало ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, айниқса силос, илдиз мева, ем-хашакларни кўпайтириш катта роль ўйнайди. Бу йил колхозлар 231 гектар ерга хашаки лавлаги, 533 гектар ерга маккажўхори экиб, мўл ҳосил етиштирдилар. 10 октябрга қадар ўтган йилга нисбатан 2 баравар кўп, яъни 10 минг 260 тонна маккажўхори силос бостирилди. Бу — ҳар бир сигирга 8-8,5 тоннаданга тўғри келади.

Район колхозларида сабзавот, полиз ва картошка экинлари ҳосили ҳам ўтган йилдагига нисбатан кескин кўпайди. Бунда экономика жиҳатидан камқувват ҳисобланган Охунбобоев номли, Каганович номли, Маленков номли ва Ленин номли колхозларни илғорларга етказиб олиш учун кўрилган тадбирлар катта ёрдам берди. Бу колхозлар раҳбарлигига қишлоқ хўжалик ишларини яхши биладиган тажрибали кишилар юборилди, машина-техника ва механизатор кадрлар билан таъминлаш иши кучайтирилди. Агрономия раҳбарлиги яхшиланди. Натижада колхозлар экинлар ҳосилини оширишда илғорлар қаторига ўтиб олдилар. Масалан, Каганович номли колхозда ҳар бир гектар майдондан 18 тоннадан бодринг, 19 тоннадан помидор, 25 тоннадан карам етиштирилди. Давлатга сабзавот маҳсулоти топшириш плани 10 октябргача 147 процент бажарилди. Шунингдек, Охунбобоев номли колхознинг Адҳамхўжа Тошхўжаев бошлиқ звеносида 2 гектар ердаги помидорнинг гектаридан 45 тоннадан, Зикир Ибодов бошлиқ звеносида 3 гектар ердаги картошкадан 61 тоннадан, Хожибой Мирзаев бошлиқ звеносида эса 2 гектар ердаги қовун-тарвуздан 65 тоннадан ҳосил олинди. Бу колхозда давлатга сабзавот маҳсулотлари топшириш плани 105 процент қилиб бажарилди.

Райондаги бошқа колхозлар ҳам давлатга сабзавот маҳсулотлари топшириш планларини ортиғи билан адо этдилар.

Колхозларимиз байрамолди социалистик мусобақасига қўшилиб, ҳосилни тез кунда йиғиштириб олиш билан бирга, Октябрь революциясининг 39 йиллик байрами кунига қадар давлатга яна 1200 тонна сабзавот топшириш мажбуриятини олдилар.

Ҳозирги кунда 1962 гектар ердаги картошкани нобуд қилмасдан ўз вақтида йиғиб-териб олиш ишлари қизитиб юборилди. Бунинг учун 9 та картошка ковлайдиган машина ва 1700 дан ортиқ колхозчи сафарбар этилган. Шу билан бирга 1 ноябрга қадар келгуси йил ҳосили учун 5 минг тонна уруғлик ҳам тайёрланади.

Келгуси йилда ҳам сабзавот, картошка ва полиз экинларидан мўл ҳосил етиштириш учун мустаҳкам замин ҳозирлаб, ерларни шудгорлаш ишлари олиб борилмоқда. 18 трактор билан 10 октябргача 1210 гектар ер сифатли шудгор қилинди. 370 гектар ерга 25 октябргача нўш ва тўқсонбости қилиб пиёз экилади.

Калинин район партия ва совет ташкилотлари 1956 йилда қишлоқ хўжалик соҳасида эришилган ютуқларни мустаҳкамлаш билан 1957 йилда экинлардан яна юқори ҳосил етиштириш ва чорвачиликни ривожлантириш ҳамда унинг маҳсулдорлигини ошириш мақсадида колхозларда ишларни бундан ҳам яхшилаш учун курашадилар.

Қ. ҒАФУРОВ,
Калинин район ижроия комитетининг раиси.

Қўйчиликни ривожлантириш плани 143,5 процент бажарилди

Оҳангарон районидаги 1-МТС хизмат қилаётган колхозлар КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларида белгилаб берилган тадбирларни амалга ошириб, чорвачиликни, шу жумладан қўйчиликни ривожлантириш соҳасида ўз ишларини тубдан қайтадан қурган эдилар. КПСС XX съезди қароридан илҳомланган колхоз чорвадорлари ўз ютуқларини янада кўпайтириш учун астойдил ҳаракат қилдилар. Натижада бу йил МТС зонасидаги колхозларда қўй туёғини кўпайтириш плани 143,5 процент бажарилиб, қўйлар сони ўтган йилдагига нисбатан 11 минг 676 бошга кўпайди.

Қўйчиликни ривожлантириш билан унинг маҳсулдорлигини оширишда ҳам анча ишлар қилинди. Қўйлардан йил сайин кўп миқдорда жун қирқиб олинмоқда. Жунни нобуд қилмасдан жун қирқиш кампаниясини қисқа муддатда ўтказиш катта аҳамиятга эга. Бу соҳада қўйлар жунини машина билан қирқиш яхши ёрдам берди. Масалан, баҳорги жун қирқиш 16 кунда тугалланган бўлса, кузги жун 14 кунда қирқиб бўлинди. Ҳаммадан муҳими шуки, жунни машинада қирқиш натижасида иш тез битиши билан бирга меҳнат кўп тежалди.

Жун қирқиш агрегатларининг бошлиқлари ўз ишларида ғоят маҳорат кўрсатиб, меҳнат унумини кескин оширдилар. Масалан, механиклардан Абдувоҳид Аутов 6 минг, Ҳаким Қўчқоров 11 минг 700, Ҳакимов 5 мингдан кўпроқ ва Борис Паякин 4 минг 300 бош қўйнинг жунини қирқиб бердилар. Шундай қилиб, МТС зонасидаги колхозлар бу йил давлатга 20 минг 597 килограмм жун топшириб, планни ортиғи билан бажардилар.

Фақат Каганович номли колхознинг ўзи куздагина давлатга 3 минг 100 килограмм, «XIX партсъезд» колхози эса 2 минг 600 килограмм жун топширди. Бу, ўтган йилгидан анча ортиқ.

Ҳозир колхозлар қўй қишлови учун барча тайёргарлик ишларини кўриб бўлдилар. Улар қўйни қишда боқиш каби энг муҳим ишни муваффақият билан ўтказиб, чорва маҳсулдорлигини янада ошириш учун курашмоқдалар.

Ғ. ЗОКИРОВ,
Оҳангарон район. 1-МТС партия ташкилотининг секретари.

Гектаридан 150 центнер каноп

Энгельс номли колхознинг ўртоқ Ем бошлиқ 6- бригада аъзолари мўл ҳосил етиштириш учун бошланган мусобақага қўшилиб, бу йил 63 гектар ернинг ҳар гектаридан 100 центнердан каноп ҳосили етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Бригада аъзолари ёз бўйи фидокорона меҳнат қилиб, канопни агротехника талабларига мувофиқ сифатли парваришдан чиқардилар. Натижада бригаданинг барча ерида каноп ҳосили мўл бўлди, гектаридан 150 центнердан каноп олиниб, социалистик мажбурият ошириб бажарилди. Кекса колхозчи Ким Соак унумли меҳнат қилиб, кунлик топшириқни 2-3 баравар адо этаётир. Шунингдек, Жугай, Пак ва Ли ўртоқлар ҳам меҳнатда намуна кўрсатаётирлар.

Бригада аъзолари мўл ҳосилнинг қолган қисмини териб, давлатга топшириш учун социалистик мусобақа асосида зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

С. УСМОНХЎЖАЕВ,
Қ. ПЕРШЕЕВ.
Қуйи Чирчиқ райони.

3-„Боёвут“ совхозида нималарга эътибор берилмаётир

3-«Боёвут» совхозининг коллективи шаҳар меҳнаткашларининг бераётган катта ёрдамидан бирмунча яхши фойдаланиб, октябрнинг биринчи ўн кунлигида пахта териш ва тайёрлашда сезиларли силжиш қилди, ўн кун ичида давлатга мажбуриятга нисбатан 20,25 процент пахта топширди. Совхоз коллективининг бу муваффақияти Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди.

Совхознинг М. Раҳимов, Т. Резниченко ўртоқлар бошлиқ бўлимлари пахта терими ва тайёрлашни айниқса яхши уюштирдилар. Шунинг учун ҳам бу бўлимлар кунига йиллик планнинг 2-2,5 процентидан ошириб пахта топшираётирлар. Кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Юсупова, Раҳимова, Умарова сингари чевар теримчилар ҳар куни 122-145, Шукурова кабилар ҳатто 227 килограммга етказиб пахта тераётирлар. Бу шуни кўрсатадики, агар совхоз маъмурияти ички имкониятларни тўла ишга солиб, меҳнат унумдорлигини ошириш, айниқса меҳнатни тўғри ташкил қилиб, иш кунидан тўла фойдаланиш тадбирларини кўрса, пахта териш ва тайёрлаш суръатини янада ошириш мумкин. Чунки ҳозирги об-ҳаво шароитида сентябрга қараганда пахта икки баравар кўп очилмоқда. Ғўзанинг қуйи шохларидаги кўсаклардан тортиб, учидаги кўсакларгача пишиб етилди. Лекин айрим карталарда ҳали ҳосилнинг 70-80 проценти териб олинмай турибди.

Совхозда бор пахтани териб олиш учун одам кучи ва техника етарли. Шунга қарамасдан, совхоз дирекцияси, бошланғич партия ташкилоти ишчилар ўртасида меҳнатни тўғри ташкил қилишга, ундан тўла фойдаланишга етарли эътибор бермаётирлар. Айрим бўлимларда интизом ғоят бўшашиб кетган. Шунинг учун Тошкентдаги Зооветтехникум ўқувчилари кунига ўрта ҳисобда 73 килограммдан пахта тераётганлари ҳолда, совхоз ишчилари 47-50 килограммдан пахта тераётирлар.

Совхозда графикка кўра 1362 киши бевосита пахта териши керак. Аммо совхозга шаҳардан ёрдамчилар келганидан кейин пахта тераётган 500 га яқин киши бошқа «иш»ларга сафарбар этилган. Совхознинг 1-3- бўлимларида, айниқса, кўп ишчилар ўз ишлари билан ивирсиб юрибдилар. 1-бўлим бошлиғи ўртоқ М. Ҳакимов эса «ишчи кучи кам» деб нолиб юрибди. Шундай бепарволикка йўл қўйилаётган 6-бўлимда ҳам пахта териш суръати кун сайин пасайиб кетмоқда. Бўлимда 1 октябрда ҳар бир киши 49 килограммдан пахта терган бўлса, 7 октябрда 47 килограммдан пахта терди. 5 октябрда 314 киши, 7 октябрда 226 киши пахта теримига чиқди.

Биз совхоз план бўлимининг бошлиғи ўртоқ А. Небогалан: «Совхоз ишчилари пахта теримига нега тўла қатнашмаётир?» — деб сўраганимизда, у «совхозга шаҳардан жуда кўп ёрдамчилар келди, ўзингиз тушунасиз, шунақа бўлади-да» деб мулойимгина жавоб берди. Демак, ёрдамчилар келиши билан совхоз раҳбарлари бутунлай бепарволикка ўтиб олганлар.

Совхозда пахтани машина билан териш иши ҳам мутлақо қониқарсиз уюштирилган. Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлиги планига кўра, 3 минг гектар ердаги пахта машина билан терилиши керак эди.

Машина пахта терими суръатини оширишда катта кучдир. Аммо совхозда механизацияни менсимаслик кайфияти ҳукм сурмоқда. Совхоз раҳбарлари Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг «Правда» газетасида босилган мақола юзасидан чиқарилган қароридан кейин ҳам тегишли хулоса чиқармаганлар. Пахта териш машиналарининг иши тўғри уюштирилмаганлиги, уларнинг юқори унум билан ишлаши таъминланмаганлиги бунга мисол бўла олади. Бунда совхоз директори Ҳамидов, бош агроном Кочетков ва бош инженер Марценюк ўртоқлар ғоят масъулиятсизлик кўрсатаётирлар. Дастлаб пахтаси машинада териш учун ажратилган майдон 1200 гектарга, кейин 670 гектарга камайтирилди. Натижада ҳозиргача 1995 ўрнига 414 тонна пахта терилди, холос. 92 машинанинг кўпчилиги далаларда бекор турипти. Ваҳоланки, ҳамма бўлимларда ҳам машиналарнинг бемалол пахта териши учун барча имконият бор. 1-бўлимда 21 та машина ҳатто бир гектар ернинг ҳам пахтасини тергани йўқ. 6-бўлимда 88 гектар ернинг пахтаси машина билан бир марта терилганича тўхтатиб қўйилган. Бошқа бўлимларда ҳам аҳвол шундай.

Совхоз директори ўртоқ Ҳамидов «пахта ифлос бўлади» деб подборщикларнинг ременини олдириб ташлаган. Лекин машина теримидан кейин тўкилган пахталарни пешма-пеш териб олиш уюштирилмаган, пахталар ерда қолиб нобуд бўлмоқда.

Совхоз раҳбарларининг бу нотўғри ҳаракатлари бўлим раҳбарларининг ўзбошимчалик қилишгача бориб етишларига сабаб бўляпти.

— Мен, — дейди биз билан суҳбатда 4-бўлим механик-ҳайдовчиси ўртоқ Н. Набиев, — бу йилги мавсумда 80 тонна пахта териб бериш мажбуриятини олганман. Биринчи теримда 8 кунда 17 тонна пахта тердим. Аммо бўлим полеводи ўртоқ Складчиков машиналарни ишлатишга йўл бермаётир. Унинг буйруғи билан 8 машина 5 кун бекор турди.

Дарҳақиқат, механик-ҳайдовчи ўртоқ Набиев айтганидек, совхозда машинани менсимаслик каби ярамас аҳвол ишга жиддий зарба етказмоқда.

Қисқаси, 3-«Боёвут» совхозида пахта териш суръатини кучайтирадиган тадбирлар қониқарсиз амалга оширилаётир. Мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланишга эътиборсизлик билан қаралмоқда. Асосий куч пахта теримига тўла сафарбар этилмаган. Пахта териш машиналаридан ғоят масъулиятсизлик билан фойдаланилмоқда. Бизнингча, шу кунлардаги энг муҳим ишга бундай бепарволик билан қарашнинг қандай оқибатларга сабаб бўлиши тўғрисида совхоз раҳбарлари тузукроқ ўйлаб кўрсалар яхши бўлар эди.

Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Тинчлик ишига қўшилган янги ҳисса

Совет-Япония музокараларининг тамом бўлганлиги тўғрисида Японияда баён қилинган фикрлар

ПЕКИН, 20 октябрь. (ТАСС). Япониядан билдирилишича, Япония жамоатчилиги Москвада олиб борилган Совет-Япония музокараларининг якунларини кенг муҳокама қилмоқда.

Япония ташқи ишлар министрлиги бугун СССР билан Япония Қўшма Декларациясини ва савдо-сотиқни ривожлантириш ҳамда миллатга кўпроқ қулайлик келтирадиган режимни бир-бирларига бериш тўғрисида тузилган протокол текстларини эълон қилди. Ицуро Хатояма сафарга жўнаб кетганлиги муносабати билан бош министр вазифасини ижро этувчи Япония ташқи ишлар министри Мамору Сигемицу бугун баёнот эълон қилди. Бу баёнотда айтилишича, Совет-Япония ҳужжатларининг имзоланиши Япония ташқи сиёсати йўлига мувофиқдир ва тинчлик ишига қўшилган ҳиссадир.

Япония матбуоти ва радиосининг хабарларидан маълум бўлишича, Япониядаги асосий сиёсий партияларнинг раҳбар арбоблари Совет-Япония музокараларининг натижаларини маъқулламоқдалар. Бош министр Хатояма бошчилигидаги либерал-демократик партия асосий группасининг раҳбарлари музокараларнинг натижасини қўлга киритилган ютуқ деб ҳисобламоқдалар. Социалистик партиянинг раҳбарлари баёнот эълон қилдилар. Улар бу баёнотда Совет-Япония музокараларининг муваффақиятли тугалланганилигини табрикламоқдалар. Бундан буён, дейилади баёнотда, ХХР билан муносабатларни нормаллаштиришга эришиш мумкин. Бу чора Осиёда тинчликни мустаҳкамлашга олиб боради. Коммунистик партиянинг баёнотида таъкидлаб ўтилишича, Совет Иттифоқи билан Япония ўртасидаги муносабатларнинг нормаллаштирилганлиги Япониянинг келажаги учун муҳим аҳамиятга эгадир.

Япониядаги энг катта касаба союз бирлашмаси — касаба союзлар бош кенгаши ҳам Совет-Япония музокараларининг якунларини табрикламоқда. Бош кенгаш раисининг ўринбосари Отанинг баёнотида, Москвадаги музокараларнинг муваффақиятли суратда тугаллантанлиги қувончли воқиадир, дейилади. Япония билан Совет Иттифоқи ўртасида дипломатия муносабатлари тикланиши билан, деди Ота, Хитой Халқ Республикаси билан дипломатия муносабатларини тиклаш тўғрисидаги масала кун тартибига қўйилиши лозим, албатта. Бу эса, деб уқтириб ўтди у, ташқи савдомизни анча кенгайтириш имконини беради ва япон халқини ўзининг иқтисодий аҳволидан ташвишланишдан халос қилади. Бундан ташқари, Совет Иттифоқи билан Япония ўртасидаги муносабатларнинг нормаллаштирилиши янги уруш хавфини бўшаштиришга янги ҳисса қўшади ва шу сабабдан Япония территориясидаги ўз ҳарбий базаларини тугатишни АҚШдан талаб этиш керак.

Япониядаги савдо-саноат доиралари Совет-Япония савдо муносабатларининг нормал йўлга қўйилганлигини қизғин маъқулламоқдалар. «Майници» газетасининг билдиришига қараганда, савдо-соноат доиралари савдо-сотиқни ривожлантириш ва миллатга кўпроқ қулайлик келтирадиган режимни бир-бирларига бериш тўғрисида протокол имзолангалигини табрикламоқдалар ва бу протоколнинг амалга оширилиши Япония билан Совет Иттифоқи ўртасида иқтисодий муносабатларни ривожлантиришга ёрдам беради, деб ҳисобламоқдалар. Шу доиралар мазкур протокол Япония билан Шарқий Европадаги халқ-демократик мамлакатлар ўртасида бундан буён савдо муносабатлари ўрнатиш учун ҳам асос бўлади, деб ҳисобламоқдалар.

Матбуотнинг билдиришича, халқаро савдо-сотиқни ривожлантиришга ёрдам берувчи Япония уюшмасининг бош секретари Ямамото ва Япония-Совет савдоси жамияти правлениесининг аъзоси Танабе Япония-Совет савдосини ривожлантириш планини ишлаб чиққанлар ва бу планни ҳукуматга тақдим этганлар.

Япониядаги савдо-саноат доираларининг кўпгина отоқли вакиллари Москвада олиб борилган Совет-Япония музокаралари ҳар иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва савдо-сотиқ алоқаларини кенгайтириш йўлини очиб беради, деб ҳисобламоқдалар. Киодо Цусин агентлигининг билдиришича, Япония экспорт-импорт банкининг президенти Ямагива Япония-Совет савдосининг перспективалари кўнгилдаги натижаларни беради, деб ҳисобламоқда. «Хитаци дзосен» кемасозлик компаниясининг президенти Мацудайр ҳам худди шундай фикрни айтди. Матбуот Япониядаги савдо-саноат доираларининг вакиллари Япония-Совет муносабатларининг тикланиши — Япониянинг ХХР билан ва бошқа халқ демократияси мамлакатлари билан савдо-сотиқ муносабатларини ривожлантиришига қулай таъсир кўрсатади, деб умид қилаётганликларини таъкидлайди.

Токио радиосининг обзорчиси Судзуки Совет-Япония муносабатларининг нормаллаштирилиши ХХР билангина эмас, балки Осиёдаги бошқа мамлакатлар — Ҳиндистон, Индонезия, Бирма, Лаос ва Камбоджа билан ҳам алоқани кенгайтиришга олиб боради, деб уқтириб ўтади.

Хабар беришларига кўра, Япония министрлар кабинетининг бош секретари Немото Совет-Япония музокараларининг натижаларини маъқуллаб бундай деган: Япония парламентининг қўшма декларацияни ва протоколни ратификация қилиш масаласи қўйиладиган фавқулодда сессиясини 15 ноябрга чақириш мўлжалланди.

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг пленуми

ВАРШАВА, 21 октябрь. (ТАСС). 19 октябрда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг VIII пленуми очилди. Пленум биринчи куни Марказий комитет составига В. Гомулка, М. Спихальский, И Лог-Совиньский ва З. Клишко ўртоқларни киритди.

20 октябрь кечқурун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитети пленумининг иши ҳақида қуйидаги расмий ахборот эълон қилинди.

«Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитети VIII пленумининг шанба кундаги мажлиси эрталаб соат 11 да бошланди. Ўртоқ А. Завадский Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюроси билан КПСС Марказий Комитети делегацияси ўртасидаги музокараларнинг бориши тўғрисида пленумга ахборот берди. Ўртоқ Завадский ахборотидан кейин пленумда Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюроси таклиф этган қарор проектлари юзасидан муҳозаралар бошланди. Биринчи бўлиб ўртоқ Владислав Гомулка сўзлади.

Тушки танаффусдан кейин ўртоқ С. Ендриховский пленумга ҳукуматнинг беш йиллик план тўғрисидаги қонун проектига киритиладиган ўзгартишлар тўғрисидаги ахборотни тақдим этди. Беш йиллик план ҳақидаги қонун Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг VII пленуми қарорларида белгиланган эди. Мунозараларда П. Ярошевич, Л. Вудский, Т. Крупинский, Б. Руминский ўртоқлар сўзга чиқдилар.

Пленум Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитети Сиёсий бюроси томонидан таклиф этилган қарор проектларига киритиладиган таклифлар ва тузатишларни ишлаб чиқмоқ учун комиссия тузди. Партиянинг актуал сиёсий вазифалари масаласи юзасидан чиқариладиган қарор проектига тақдим этиладиган таклифлар ва тузатишларни ишлаб чиқувчи комиссияга Р. Замбровский, А. Рапацкий, Е. Моравский, В. Яросинский, М. Нашковский, Ю. Ольшерский, З. Клишко, Е. Яворская, А. Верблан, Р. Гранас, А. Старевич ўртоқлар сайланди. Актуал иқтисодий масалалар тўғрисидаги қарор проектининг таклифларини ва тузатишларини ишлаб чиқувчи комиссияга С. Ендриховский, Э. Герек, И. Лог-Совиньский, Ю. Коле, О. Ланге, М. Ягельский, Б. Руминский, М. Попель, Л. Касман, П. Проревич ўртоқлар сайланди.

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий комитетининг пленуми ва унинг комиссиялари 21 октябрда ўз ишларини давом эттиради».

СОВЕТ ВАКИЛЛАРИ САЙЛОВ КАМПАНИЯСИ БИЛАН ТАНИШМОҚ УЧУН АҚШГА ЖЎНАБ КЕТДИЛАР

Шу йил 21 сентябрда АҚШнинг Москвадаги элчихонаси СССР Ташқи Ишлар министрлигига нота топширган эди. Бу нотада АҚШ ҳукумати Совет ҳукуматига ҳозирги вақтда АҚШда ўтаётган сайлов кампанияси билан танишмоқ учун Қўшма Штатларга икки ёки уч вакилни юборишни Совет ҳукуматига таклиф қилган эди. Нотада, Совет ҳукумати ҳам ўз навбатида СССР Олий Советига бўладиган сайлов вақтида Америка вакилларини Совет Иттифоқига таклиф қилади, деб кўзда тутилади, деб кўрсатилган эди.

Совет ҳукумати АҚШ ҳукуматининг бу таклифини қабул қилди ва СССР Олий Советига бўладиган сайлов вақтида америкалик вакилларни ўз томонидан СССРга таклиф қилишга тайёр эканлигини билдирди.

СССР Ташқи ишлар министрлигининг АҚШ элчихонасига 29 сентябрда юборган жавоб нотасида бундай дейилган эди: Совет ҳукумати АҚШ ҳукуматининг ўзаро бир-бирларига бундай вакиллар юбориш СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳамжиҳатликнинг ривожланишига ёрдам беради, деган фикрига қўшилади ва бу сафарлар парламентлар ўртасида алоқа ўрнатилишига ҳамда ҳар иккала давлатнинг мансабдор кишилари ўртасида алоқа ўрнатилишига ҳам кўмаклашади, деб ҳисоблайди.

Ўзаро келишилган битимга мувофиқ, 21 октябрда Москвадан АҚШга совет вакиллари группаси жўнаб кетди. Бу группа состави қуйидагилардан иборат: СССР Олий Советининг депутати, ВЦСПС раисининг ўринбосари Л. Н. Соловьёв, журналист, «Известия» газетаси редколлегиясининг аъзоси В. Л. Кудрявцев ва Фанлар академиясининг институтидан иқтисод фанлари доктори — М. И. Рубинштейн. (ТАСС).

Суратда: Сирдарё районидаги 20-болалар боқчасининг тарбиячиси **З. М. Шчербакова** болаларга қизиқ-қизиқ эртаклар ўқиб бермоқда.

И. Гильдин фотоси.

Ўзбекистон ўрмонзорлари

Тошкентдан 70 километр нарида Чатқол тоғларининг этагида Бош қизилсой ва Шавассой даралари бор. Паркент ва Оҳангарон районларининг территориясида жойлашган бу даралар ғоят кенг ўрмонли тоғ массивидан иборатдир. Мазкур массив чўл участкаларидан бошланиб, бўлиқ ўтли баланд тоғ яйловларигача кенг қулоч ёйган.

Қалин арча ўрмонлари ва бодомзорлар, темир дарахти, заранг, олма, ёнғоқ ва олча дарахтлари, рябина, наъматак ва зирк бутазорлари тоғларга ажойиб ҳусн бериб турипти. Даралларда ҳайвонлардан тяньшан айиқлари, ёввойи чўчқалар яшайди. Шунингдек, бу ерда нодир «Мензбир» суғури ва кўпгина хилма-хил сайроқи қушларни учратиш мумкин.

22 минг гектардан ортиқ майдонни эгаллаб турган бу дараларда 1947 йилда Ўзбекистон тоғ-ўрмон заповедниги ташкил қилинган эди. Нодир ҳайвон ва ўсимликларни сақлашда ҳамда тоғ табиий шароитларини ўрганишда бу заповедник муҳим аҳамиятга эга. Заповедникда ёввойи ҳайвонлар урчиб, тобора кўпаймоқда. Ҳозир бу ерда ўрмонли тоғ массивидан хўжалик мақсадларида фойдаланиш соҳасида илмий ишлар олиб борилаётир.

В. МАКОГОН.

Пахтакорларга савдо хизмати кўрсатиш яхшиланмоқда

Оржоникидзе районидаги Киров сельпоси (раиси ўртоқ П. Раҳматуллаева) пахта йиғим-терими қизитиб юборилган шу кунларда савдо хизматини яхшиламоқда. Теримчиларнинг унумли меҳнат қилишларини кўзда тутиб, Маленков номли, Киров номли, Навоий номли ва Молотов номли колхозларда 5 та кўчма дала савдо дўкони ташкил қилинди. Бу дўконлар колхозчилар пахта тераётган жойларга бориб, уларни зарур нарсалар билан таъминлаётир.

Бундан ташқари, сельпога қарашли 12 та магазин, 4 та сельмаг ва битта хўжалик моллари магазинининг иш вақти узайтирилди. Йиғим-терим кампанияси бошланганидан бери сельпога қарашли савдо тармоқлари пахтакорларга бир неча юз минг сўмлик газлама, тайёр кийим ва хўжалик моллари сотдилар.

Ю. МАҲКАМОВ.

Совет-Япония музокараларининг якунлари тўғрисида АҚШда баён қилинган фикрлар

ПАРИЖ, 20 октябрь. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги Вашингтон мухбирининг хабар беришича, Американинг расмий вакиллари СССР билан Япониянинг иккала мамлакат ўртасидаги уруш ҳолатига хотима берадиган қўшма декларацияси Москвада имзоланганлиги тўғрисида лом-мим демаётирлар.

Тахмин қилишларича, давлат департаменти баёнот эълон қилмайди, фақат давлат секретари Даллес 23 октябрга мўлжалланган ўз матбуот конференциясида Совет-Япония ҳужжатлари ҳақида ўз фикрини айтса эҳтимол.

НЬЮ-ЙОРК, 20 октябрь. (ТАСС). «Нью-Йорк геральд трибюн» газетаси СССР билан Япониянинг қўшма декларацияси ҳақида очиқдан-очиқ бир томонламалик фикр баён қилмоқда, ҳатто фактларни қўпол равишда сохталаштиришдан ва туҳмат қилишдан тоймаётир. Газета Совет-Япония музокараларининг муваффақиятли тамом бўлганлигининг жаҳон жамоатчилигида туғдирган таассуротини камайтириш ниятида «Москва битимидан камгина японлар рози бўлмоқда» деб далилсиз сўзларни ёзмоқда. Газета гўё «Совет Иттифоқи ваъдасида турмаслиги билан танилган» деб тутуриқсиз даъво қилиб, ошкора равишда бузғунчилик йўлини тутади.

Н. А. БУЛГАНИННИНГ Д. ЭЙЗЕНХАУЭРГА ЮБОРГАН МАКТУБИГА АҚШ ҲУКМРОН ДОИРАЛАРИНИНГ МУНОСАБАТЛАРИ

ВАШИНГТОН, 21 октябрь. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Вашингтондан билдиришича, кеча кечқурун Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Хэгерти СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганиннинг АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга юборган мактуби юзасидан матбуот вакилларига баёнот топширган. Баёнотда айтиладики, «президент бугун бутун кун бўйи» Н. А. Булганин мактубининг «моҳияти билан танишди», шунингдек мазкур баёнот ҳақида «давлат секретари билан телефон орқали суҳбатлашди». Шунга қарамай Хэгерти атом қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида дарҳол битим тузиш ҳақидаги совет таклифи... «пропаганда мақсадни кузатади» деб эълон қилишни мумкин деб топди.

НОСИР АРАБ ХАЛҚЛАРИ КОНГРЕССИНИНГ ВАКИЛЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ҚОҲИРА, 21 октябрь. (ТАСС). Миср президенти Носир араб халқлари конгрессининг Хамид Франжье бошчилигидаги алоқа комитетининг Қоҳирага келган аъзоларини қабул қилди. Комитет аъзолари араб халқлари конгрессининг араб мамлакатлари ўртасида сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалалари юзасидан Дамашқда бўлган мажлисида қабул қилинган резолюцияларни президентга топширдилар.

МЕН агентлигининг маълумотига қараганда, алоқа комитетининг аъзолари Қоҳирада бир ҳафта бўлганларидан кейин Ливия, Тунис, Марокаш, Судан ва Ироққа борадилар.

Қўриқ ерлар учун янги машиналар

Мирзачўл қўриқ ерларини ўзлаштираётган қурувчилар янги машина ва механизмлар олмоқдалар. РСФСР, Украина ва бошқа қардош республикаларнинг Сталинград, Кострома, Киев ва Челябинск шаҳарларидаги йирик саноат корхоналари Мирзачўлга 11 та экскаватор, кўпгина бульдозер, скрепер ва «ЭС-80» маркали тракторлар жўнатдилар.

Шунингдек, мирзачўлликлар Горький, Одесса, Ульяновск автомобиль заводларидан ҳам «ГАЗ-51», «ГАЗ-94», «ГАЗ-69» маркали 50 та автомашина ва 2 та пассажирлар ташийдиган автобус оладилар. Совет Иттифоқининг бошқа машинасозлик заводлари эса қўриқ ерларни ўзлаштириш учун автоприцепли мотовозлар, дизелмоторлар, бетон-қорғич машиналар, токарлик станоклари ва бошқа машина ҳамда механизмлар юбордилар.

Бундан ташқари, Тошкентдаги ёғочсозлик заводлари Мирзачўлга бориб ишловчилар учун 100 дан ортиқ йиғма ёғоч уйлар жўнатдилар.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

«ЎЗБЕК ХАЛҚИ ИШОНЧ БИЛАН КОММУНИЗМ САРИ БОРМОҚДА»

Руминия-Совет дўстлиги ойлиги муносабати билан чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Бутуниттифоқ жамиятининг таклифига мувофиқ, СССРда меҳмон бўлиб турган Руминия Халқ Республикаси маданият арбоблари делегацияси Ўзбекистонда беш кун бўлди.

Меҳмонлар республика фанлар академиясига бордилар, музейларни кўздан кечирдилар, Тошкент область, Октябрь районидаги Каганович номли колхозда, Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлдилар. Делегация аъзолари Самарқандга бориб, у ерда ўзбек халқининг қадимий маданият ёдгорликларини кўрдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва Ташқи ишлар министри Ғ. С. Султонов руминиялик меҳмонларни қабул қилди ва улар билан узоқ суҳбатлашди. Руминиялик меҳмонлар ёзувчилар, олимлар, ўзбек санъатининг арбоблари билан ҳам учрашдилар.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигида бўлган қабул маросимида қатнашган Тошкент ўқитувчилари Руминия маданият арбоблари делегациясини самимият билан кутиб олдилар. Педагоглар делегация раҳбари, Руминия фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси, РХР маориф министрининг ўринбосари Тудор Бугнариунинг Руминияда халқ маорифининг ривожланиши ҳақидаги рефератини жуда қизиқиш билан тингладилар.

Чет эллар билан маданий алоқа қилувчи Ўзбекистон жамияти правлениеси меҳмонлар жўнаб кетиши олдидан улар шарафига қабул маросимини ўтказди. Жамият правлениесининг раиси Т. Жўраев ва Тудор Бугнариу нутқ сўзладилар. Қабул маросими самимий, дўстона вазиятда ўтди. Меҳмонларга эсдалик учун совғалар тақдим қилинди. Делегация аъзолари республиканинг кечада ҳозир бўлган фан ва маданият арбобларига эсдалик учун совғалар топширдилар.

Делегация аъзолари Ўзбекистондан олган таассуротларини сўзлаб бердилар. Болалар ёзувчиси Марчел Бреслашу бундай деди:

— Биз бўлган ҳамма ерда — колхозда ҳам, тўқимачилик комбинатида ҳам кишилар тўғрисида улар туғилган кундан бошлабоқ оталарча ғамхўрлик қилинаётганлигини кўрдик. Бу ҳол бизни жуда ҳам қувонтирди. Ўзбек болаларининг келажаги порлоқ.

Руминия ишчи партияси Марказий комитети ҳузуридаги ижтимоий фанлар институти ректорининг ўринбосари Константин Никуце бундай деди:

— Мен Ўзбекистонда қадимий халқ маданиятининг ажойиб ёдгорликларини, гигант корхоналарни, бой колхозларни, аъло театрларни кўрдим. Лекин ҳаммадан ҳам кўпроқ менга ўзбек меҳнаткашларининг жуда самимий, пок кўнгилли ва меҳмондўстлиги таъсир қилди. Бу ҳақда биз ўз халқимизга албатта сўзлаб берамиз.

— Совет халқи билан дўст бўлиш ва ҳамкорлик қилиш, — деди физика-математика фанлари доктори Аурел Пирву, — социалистик қурилишда муваффақиятга эришишнинг гарови эканлигини бизнинг мамлакатимиздаги кишилар алла қачон тушуниб олганлар. Бизнинг Ўзбекистонга келганлигимиз бу дўстликни мустаҳкамлашдан иборат олижаноб ишга ёрдам беради. СССР ва Руминия олимлари олдида битта вазифа — халқ хўжалиги ва маданиятини ривожлантиришга ёрдам бериш вазифаси туради. Мамлакатларимизнинг олимлари бу вазифани биргаликда бажарадилар.

Делегация раҳбари Тудор Бугнариу матбуотда эълон қилиш учун ЎзТАГ мухбирига қуйидаги баёнотни берди:

— Ўзбекистонда ўтмишнинг яхши традициялари ҳозирги вақтдаги ишлар билан жуда мақбул тарзда боғлаб борилмоқда. Индустрия, қишлоқ хўжалиги, маданиятни ривожлантираётган ўзбек халқи ғоят катта ютуқларга эришганлигини кўзимиз билан кўриб ишондик. Биз ҳамма жойда янги ҳаёт қурувчи янги совет кишиси билан учрашдик ва суҳбатлашдик. Ўзбек халқи астойдил коммунизм сари бораётганлигига ишончимиз комил бўлди. Биз ўз Ватанимизга қайтиб боргач сизларнинг муваффақиятларингизни руминларга сўзлаб берамиз, сизлардаги ҳамма янгиликларни тезроқ жорий қилишларида уларга ёрдам берамиз.

Руминия Халқ Республикаси маданият арбоблари делегацияси 22 октябрда Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

ҲИНДИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ПРАСАД НЕПАЛГА КЕЛДИ

ДЕҲЛИ, 21 октябрь. (ТАСС). Непалдан олинган хабарларга қараганда, Ҳиндистон президенти Раджендра Прасад 4 кунлик визит билан бугун кечқурун Непалнинг пойтахти Катмандуга келган.

СОВЕТ ВА ФРАНЦУЗ ФУТБОЛЧИЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

ПАРИЖ, 21 октябрь. (ТАСС). Бугун Париж яқинидаги «Коломб» стадионида СССР ва Франциянинг терма командалари ўртасида футбол бўйича халқаро учрашув бўлди. Ўйин француз спорт ҳаваскорларини ғоят қизиқтирди.

Бугун стадион ўйин бошланмасдан анча илгари футбол ҳаваскорлари билан лиқ тўлди. 60 мингдан кўпроқ томошабин йиғилди. Булар орасида Англия, Бельгия, Голландиядан ва бошқа мамлакатлардан жуда кўп футбол ишқибозлари бор эди. Улар совет ва француз футболчиларини самимий табрикладилар. Оркестр Совет Иттифоқи ва Франциянинг давлат гимнларини ижро этди.

Ўйин бошланди. Ўйиннинг биринчи ярми жуда тез суръат билан ўтди. Дам у дарвоза ёнида, дам бу дарвоза ёнида жуда қалтис пайтлар рўй беради. Аммо ҳисоб очиш йўлидаги ҳамма уринишлар муваффақият топмади. Ўйиннинг биринчи даври 0:0 натижаси билан дурант бўлиб тугади.

Ўйиннинг иккинчи даври француз командасининг қаттиқ атакалари билан бошланди. Бу атакалардан бири дастлабки минутлардаёқ дарвозага тўп киритиш билан тугалланди. Яна бир неча минут ўтганидан кейин француз футболчилари дарвозага иккинчи тўпни киритадилар. Совет спортчилари суръатни кучайтирадилар ва бир неча марта кескин жавоб атакалари қиладилар. Ўйин бошланганидан кейин 65 минут ўтганида Исаев французлар дарвозасига тўпни уриб киритади. Кейинчалик совет футболчилари территория жиҳатидан баъзи устунликларга эга бўлишларига қарамай, ҳисобни ўзгартира олмадилар ва ўйин 2:1 ҳисобида Франция терма командасининг ғалабаси билан тугади.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/Х да **Отелло**, 24/Х да **Алишер Навоий.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 24/Х да **Сурмахон.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 24/Х да 3 бўлимда томошалар. **А. Г. Сокол** раҳбарлигида аттракцион — **«Муъжизасиз муъжизалар».** Томоша кеч соат 8 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ИСКРА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун янги итальян бадиий фильми **Жузеппе Верди.**

«ХИВА» — **Жузеппе Верди.**

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги

«ГЛАВГОЛОДНОСТЕПСТРОЙ» ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАЛАРИНИНГ АДРЕСИ:

№ 1 — Мирзачўл шаҳар, Энгельс кўчаси, 20-уйда.

№ 2 — Тошкент область, Гулистон район, «Красная заря» колхозида.

№ 3 — Тошкент темир йўлининг 58-разъездидаги «Дружба» пахта совхозида.

Материал - техника таъминоти конторас и — Мирзачўл шаҳар, Энгельс кўчаси, 20-уйда.

Давлат ва кооператив ташкилотларига

қорақайин ёғочидан юз литрли

БОЧКА ТАХТАСИ КОМПЛЕКТЛАРИ СОТИЛАДИ

Керакли справкалар 35-799 ва 38-146 телефон орқали сўралсин.

СССР халқ хўжалигини тиклаш ва ривожлантириш бешинчи давлат заёми

12-ЮТУҚЛАР ТИРАЖИНИНГ

СПРАВКА ЖАДВАЛИ

Заёмнинг бу тиражи 1956 йил 14 октябрда Калинин шаҳрида бўлиб ўтди.

Заёмнинг ҳамма разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди:

Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)	Серия номерлари	Облигация номерлари	Ютуқ миқдори (сўм билан)
080017	25*)	1.000	083758	22*)	1.000	087118	37*)	1.000	090900	40*)	1.000	096371	1—50	200
080216	39*)	1.000	083862	25*)	1.000	087129	49*)	1.000	091121	13*)	1.000	096558	1—50	200
080298	15*)	1.000	084135	05*)	1.000	087543	1—50	500	091159	02*)	10.000	096818	30*)	1.000
080338	1—50	200	084216	31*)	10.000	087681	1—50	200	091506	20*)	10.000	096819	49*)	1.000
080381	08*)	1.000	084241	1—50	500	087694	24*)	1.000	091617	02*)	1.000	096908	21*)	1.000
080523	50*)	1.000	084271	1—50	200	087792	12*)	1.000	091627	1—50	500	097086	24*)	1.000
080728	03*)	1.000	084293	03*)	10.000	087978	1—50	200	091821	10*)	1.000	097115	1—50	200
080845	12*)	1.000	084296	39*)	5.000	088013	39*)	1.000	091857	18*)	1.000	097312	17*)	1.000
081075	27*)	1.000	084316	01*)	1.000	088015	1—50	200	091888	1—50	200	097538	33*)	1.000
081191	12*)	1.000	084497	33*)	1.000	088343	03*)	1.000	091982	41*)	1.000	097664	29*)	1.000
081228	1—50	200	084719	17*)	1.000	088344	27*)	1.000	092191	1—50	200	097815	11*)	1.000
081250	29*)	1.000	084734	05*)	1.000	088493	1—50	200	092671	38*)	1.000	097863	15*)	1.000
081259	12*)	1.000	084871	46*)	1.000	088687	1—50	200	093265	36*)	5.000	097897	35*)	1.000
081586	1—50	200	085372	37*)	1.000	088775	23*)	25.000	093401	14*)	1.000	097989	39*)	1.000
081790	34*)	1.000	085388	38*)	1.000	088823	19*)	1.000	093468	1—50	200	098010	27*)	5.000
081813	21*)	10.000	085546	34*)	1.000	088856	46*)	1.000	093504	02*)	1.000	098109	1—50	200
081930	30*)	1.000	085760	23*)	1.000	088900	33*)	1.000	093657	1—50	200	098298	1—50	200
081976	1—50	200	085960	29*)	1.000	089041	06*)	1.000	093805	1—50	200	098333	05*)	5.000
082044	37*)	1.000	086030	1—50	500	089208	1—50	200	094028	1—50	500	098345	18*)	1.000
082056	42*)	1.000	086036	13*)	1.000	089613	19*)	1.000	094053	1—50	200	098379	30*)	1.000
082229	1—50	200	086082	36*)	1.000	089615	50*)	1.000	094094	30*)	1.000	098430	29*)	1.000
082355	38*)	1.000	086136	39*)	1.000	089637	1—50	200	094162	1—50	500	098488	31*)	1.000
082455	25*)	1.000	086211	25*)	1.000	089676	1—50	500	094190	1—50	500	098511	41*)	1.000
082532	29*)	1.000	086253	1—50	200	089789	22*)	1.000	094288	1—50	200	098859	1—50	200
082663	20*)	5.000	086335	1—50	500	089821	1—50	200	094747	1—50	200	098886	49*)	1.000
082686	44*)	1.000	086344	1—50	200	090079	28*)	1.000	094858	50*)	1.000	098934	1—50	500
082825	1—50	500	086394	1—50	200	090081	29*)	1.000	094919	1—50	500	098936	13*)	1.000
082831	1—50	500	086455	1—50	500	090111	40*)	1.000	094985	49*)	5.000	099016	1—50	500
082974	1—50	200	086708	1—50	500	090146	47*)	1.000	095060	23*)	1.000	099065	1—50	200
083204	49*)	1.000	086713	30*)	1.000	090171	1—50	200	095114	1—50	500	099159	1—50	500
083234	18*)	1.000	086748	16*)	1.000	090217	35*)	1.000	095202	1—50	200	099240	1—50	500
083328	06*)	1.000	086900	42*)	1.000	090452	1—50	200	095274	15*)	1.000	099593	1—50	200
083405	1—50	500	086904	25*)	1.000	090577	41*)	5.000	095406	50*)	1.000	099627	09*)	1.000
083584	36*)	1.000	086974	1—50	200	090655	1—50	200	095414	22*)	1.000	099630	21*)	1.000
083695	47*)	1.000	087016	1—50	200	090884	14*)	1.000	095791	1—50	200	099837	17*)	5.000
									096128	25*)	5.000	099908	45*)	5.000

* Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 49 номерига 200 сўмдан ютуқ чиқди.

Ютуқлар тиражини ўтказувчи Комиссиянинг раиси — Меҳнаткашлар депутатлари Калинин область Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. А. ДЕМИРСКИЙ.

Комиссиянинг масъул секретари Е. П. ЛЕПЕНДИН

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132, Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 07509 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1547.